

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

2 ביולי 2013

782

כ"ד בתמוז התשע"ג

עמוד

הצעת חוק לתיקון תקנות ההגנה (שעת חירום) (ביטול תקנות), התשע"ג-2013 992

הצעת חוק לתיקון תקנות ההגנה (שעת חירום) (ביטול תקנות).

התשע"ג-2013

ביטול תקנות 1. בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945' (להלן – תקנות ההגנה) –

ד ב ר י ה ס ב ר

תקנות ההגנה נקלטו לתוך הדין הישראלי לאחר סיום המנדט הבריטי והקמת מדינת ישראל, בהתאם להוראות סעיף 11 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 (להלן – פקודת סדרי השלטון והמשפט). הקובע כי המשפט הקיים בישראל ערב קום המדינה יעמוד בתוקפו, אם אין בו סתירה לחקיקתה של מועצת המדינה הזמנית, "ובשינויים הנובעים מתוך הקמת המדינה ורשויותיה". עוד בהקשר זה, בסעיפים 12 ו-14 לפקודה האמורה נקבע ביטולן של סמכויות היתר אשר ניתנו לפקדי הממשל הבריטי לפי החקיקה הקיימת, ובכלל זה נקבע כי סמכויות שהוענקו לנציב העליון יהיו נתונות לממשלה הזמנית במדינת ישראל.

תקנות ההגנה, על אף שמן, מהוות דבר חקיקה ראשי, והן בעלות מעמד קבוע, קרי – תוקפן אינו מותנה בקיומה של הכרזה לגבי שעת חירום במדינה.

כאמור, מאז הותקנו, עומדות תקנות ההגנה בתוקפן כחלק מהמשפט הישראלי הפנימי. בהקשר זה יש להעיר כי במקביל, תקנות ההגנה הן בעלות מעמד תקף גם בשטחי יהודה ושומרון, זאת כהמשך להיותן חלק מ"הדין המקומי", קרי הדין שחל באזור זה עוד קודם לתפיסתו על ידי כוחות צה"ל בשנת 1967. מטבע הדברים, התיקון המוצע בהצעת חוק זו אינו נוגע לתחולת תקנות ההגנה באזור זה.

יצוין כי במהלך השנים בוטלו כמה מתקנות ההגנה. כך למשל כבר בפקודת סדרי השלטון והמשפט בוטלו, בסעיף 13(א), תקנות 102 עד 107 בעניין הגבלת העלייה לישראל; בשנת 1950 עם ביטול עונש המלקות בוטלה תקנה 33 (ר' חוק ביטול עונש מלקות, התש"י-1950 (ס"ח תשי"א מס' 55 עמ' 261)); ובשנת 1979, עם חקיקתו של חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979, בוטלו, בסעיף 12 לחוק האמור, תקנות 185(א) ו-111 עד 112.

כמו כן, רבים מהעניינים המעוגנים בתקנות ההגנה הוסדרו ברבות השנים בחקיקה ישראלית חדשה, ובכלל זה סמכויות המעצור והחיפוש של המשטרה, פיקוח ורישום של כלי רכב, פיקוח על כלי-ידיה, סדרי הדין בהליכים פליליים בפני בתי משפט אזרחיים, קביעת עבירות פליליות בעניינים שונים, ועוד ועוד. אך עם זאת, רוב רובן של תקנות ההגנה נשארו בתוקף במקביל לחקיקה זו, ובחלק מן העניינים הנקובים – ההסדרים השונים אף חלים בעת ובעונה אחת.

בחדוש מרס 2011 הניח שר המשפטים על שולחן ועדת השרים לענייני חקיקה את הצעת חוק המאבק בטרור,

מבוא תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945' (להלן – תקנות ההגנה), הותקנו בתקופת המנדט הבריטי בארץ ישראל על ידי השלטון הבריטי, כאמצעי לביטול השלטון המנדטורי בישראל, על ידי עיגון מכלול סמכויות השלטון בתחומי הביטחון והסדר הציבורי. זאת, בהתאם לסמכות הנציב העליון לפי סעיף 6 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (הגנה) 1937, שקבע בסעיף קטן (א) שבו לאמור:

"תקנות לעניין הגנה"

6. (1) הנציב העליון רשאי להתקין אותן התקנות (הקרויות בדבר מלך זה "תקנות לענין הגנה"), שלפי שיקול דעתו הבלתי מוגבל יהא צורך בהן כדי להבטיח את בטחון הציבור, ההגנה על ישראל, השלטת הסדר הציבורי ודיכוי התקוממות, מרד ופרעות וכדי לקיים את האספקה והשירותים שהם הכרחיים לציבור."

בסעיף קטן (2) של סעיף 6 האמור, פורטו נושאים רבים שאותם ניתן להסדיר במסגרת תקנות ההגנה, ובהם הוראות בעניין סמכויות מעצר וגירוש, תפיסה והחרמה של נכסים בידי הממשלה, סמכויות כניסה וחיפוש, שיפוט וענישה בבתי משפט אזרחיים ובבתי משפט צבאיים, קביעת עבירות, הטלת מסים, סמכויות חקיקה נרחבות ועוד. סעיף קטן (3) של סעיף 6 האמור אף מאפשר להעניק סמכויות רחבות היקף לרשויות או לבני אדם שייקבעו לפי תקנות ההגנה, לעניין מתן צווים והתקנת תקנות בנושאים המוסדרים בתקנות ההגנה.

בסעיף קטן (4) של הסעיף האמור נקבעה עליונותן הסטטוטורית של תקנות ההגנה, ולפיו "תקנה לענין הגנה או לכל צד, תקנה או חוק-עזר שניתנו בהתאם לתקנה כזאת יהא להם תוקף למרות כל סתירה לכך הכלולה בכל חוק; וכל הוראה של חוק שתהא סותרת כל תקנה לענין הגנה או כל דבר מלך, תקנה או חוק עזר כזה לא יהא להם תוקף, עד לשעור אותה סתירה, כל עוד התקנה, הצו או חוק-העזר ישארו בתקפם, בין שאותה הוראה תוקנה, שונתה או הופסק תוקף פעולתה לפי סעיף זה, ובין שלא תוקנה, לא שונתה ולא הופסק תוקף פעולתה לפי סעיף זה."

כאמור, תקנות ההגנה הותקנו בשנת 1945, ואכן נכללו בהן הוראות במגוון רחב של תחומים בהתאם לפירוט בסעיף 6 האמור, לדבר המלך במועצה, לרבות סמכויות נרחבות ל"חילות הממשלה" ולמשטרה בתחומים שונים, קביעת עבירות פליליות בתחומי ביטחון, סדר ציבורי ושמירת סדרי השלטון, כינון ערכאות שיפוט אזרחיות וצבאיות, קביעת סמכויות חריגות במצבי חירום, ועוד.

¹ ע"ר 1442, תוס' 2, עמ' (ע) 855, (א) 1055; ס"ח התשמ"ב, עמ' 173.

(1) ההגדרות "לקיחה באנגריה" ו"רכב מנועי" שבתקנה (1)2, וכן תקנות (3) ו"ר(4), 2א, (3)6 ו"ר(4), 9(3), 10, 11, 61, 66, 67, 70, 71א, 73, 78 עד 85, 94 עד 96, 108 עד 110, 113, 120, 121, 122(1)ב(1), 123, 127א עד 128, 131, 133(1), 134(1)א(1) עד (ד) ו"ר(2), 135, 135א, 137א עד 137ג, 139א, 141 עד 143ג ו"ר146 עד 162 – בטלות;

ד ב ר י ה ס ב ר

סבירות, מידתיות ועוד. עוד יצוין בהקשר זה, כי תקנות ההגנה, בהתאם לסעיף שמירת הדינים (סעיף 10) בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חסינות מפני ביקורת חוקתית בעניינים המעוגנים בחוק היסוד, ואינן עומדות למבחן בהיבט זה.

במסגרת עבודת הצוות, נבחנו תקנות ההגנה בעיקר על פי שני תבחינים מרכזיים:

ראשית – האם הנושא המוסדר בתקנה מסוימת מעוגן בהסדר חלופי ומספק בחקיקה ישראלית. לפי מבחן זה, כל אימת שנמצא כי קיים תחליף הולם בחקיקה הישראלית להסדר מסוים המעוגן בתקנות ההגנה (לרבות הקניית סמכויות, קביעת עבירות פליליות ועוד) – נקבע כי אין מניעה לבטל את התקנה שבה מעוגן אותו הסדר, אף שמטבע הדברים, לא אחת תקנה זו היתה רחבה וגורפת יותר מההסדר החלופי הקיים. ההחלטה על ביטול התקנה במקרים אלה נבעה, כאמור, מהגישה שלפיה ראוי כי ההסדרים החלופיים יהיו מאוזנים יותר והולמים יותר משטר דמוקרטי. לפיכך, כאמור, גם במקרים רבים שבהם העונש הקבוע לעבירה בתקנות ההגנה היה חמור יותר מהעונש שנקבע לה בחקיקה החדשה, או שברכיבי העבירה נכללו יסודות המחמירים יותר עם הנאשם, לא היה בכך כדי למנוע את ביטולה של התקנה בהצעת החוק, כל אימת שנראה היה כי ההסדר החלופי בנושא זה הוא מספק, והוא ראוי יותר, כאמור.

במסגרת זו, נבחנו לא רק הסדרים קיימים בחקיקה הישראלית הנוכחית, אלא גם ההסדרים הנכללים בהצעת חוק המאבק בטרור, בהתאם להחלטת ועדת השרים הנוכחת לעיל. ואכן, חלק מן הנושאים המוסדרים בתקנות ההגנה הוסדרו באופן חלופי בהצעת החוק האמורה. אמנם, מדובר, בשלב זה, בהצעת חוק שטרם הבשילה לכדי חקיקה תקפה, ועל כן – אין ודאות באשר לנוסח הסופי של חוק המאבק בטרור לאחר שיאושר על ידי הכנסת (להלן – חוק המאבק בטרור). עם זאת, ככל שהסדרים המוצעים בהצעת חוק המאבק בטרור יישארו על כנם וייכללו בנוסח הסופי של החוק, ובפרט אלה אשר נועדו להוות תחליף לתקנות מסוימות מתוך תקנות ההגנה (כגון תקנות 84, 85, 108 עד 110 ו"ר120), לא תהיה כל מניעה לביטול התקנות האמורות, בד בבד עם השלמת חקיקתו של חוק המאבק בטרור.

שנית – לגבי הסדרים שלגביהם לא נמצאה חלופה מספקת בחקיקה ישראלית, בהן הצוות האם טיבה של התקנה והעניין המוסדר בה אכן מחייבים את השארתה בתוקף, או שמא מדובר בהסדר ארכאי, כגון בסמכות שלא נעשה בה כל שימוש זה שנים רבות, ועל כן אין עוד הצדקה לשימורה, או בהסדר שאינו ראוי במשטר דמוקרטי, אף

התשע"א–2011 (הצעות חוק הממשלה, מס' 611, התשע"א, עמ' 1408) (להלן – הצעת חוק המאבק בטרור). במסגרת הצעת החוק הוסדרו נושאים רבים, ובכלל זה קביעת עבירות פליליות חדשות בתחום הטרור. קביעת הוראות בדבר החמרת הענישה בעבירות טרור כהגדרתן בהצעת החוק, סמכות שר הביטחון להוציא צווי הגבלה מטעמי ביטחון ועוד.

ועדת השרים לענייני חקיקה החליטה ביום י"ט באייר התשע"א (23 במאי 2011) (החלטה מס' חק/1805) לאשר את הצעת החוק, ועל החלטתה הוגש ערר. בהחלטתה מיום כ"ד בסיוון התשע"א (26 ביוני 2011) (החלטה מס' 3376) הסמיכה הממשלה ועדת שרים מיוחדת לדון ולהכריע בערר על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה בעניין הצעת חוק המאבק בטרור. בהחלטת ועדת השרים לגבי הערר, מיום ב' בתמוז התשע"א (4 ביולי 2011) (החלטה מס' טרר/1), נקבע בין השאר כלהלן:

ב. (פה אחד) לקבוע כי חוקק חוק (להלן – "חוק חדש") שיבטל את אלה מתקנות ההגנה (שעת חירום) שטיטת חוק המאבק בטרור, התשע"א–2011... ננתנת להן מענה הולם. הביטול יהיה בתוקף כל עוד הסעיפים הרלוונטיים בחוק המאבק בטרור יהיו בתוקף.

כמו כן, יבטל החוק החדש גם את אלה מתקנות ההגנה (שעת חירום) האחרות שאינן נדרשות עוד לשם שמירה על ביטחון המדינה.

שני החוקים ייכנסו לתוקף בעת ובעונה אחת."

בעקבות החלטת ועדת השרים האמורה, הוקם צוות עבודה בין-משרדי לבחינת ביטולן של תקנות ההגנה (להלן – הצוות או הצוות הבין-משרדי). הצוות, בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי), כלל נציגים ממשרד המשפטים, פרקליטות המדינה, משרד הביטחון, שירות הביטחון הכללי, הפרקליטות הצבאית, משטרת ישראל, המועצה לביטחון לאומי ועוד. מטרת הצוות היתה לאתר את אלה מבין הוראות תקנות ההגנה אשר ניתן לבטלן כיום ולגבש הצעת חוק לביטולן, בהתאם להחלטה האמורה. בבסיס עבודת הצוות עמדה ההנחה שראוי להביא לביטולן של חלק גדול, ככל האפשר, מהוראות תקנות ההגנה – אשר כאמור נחקקו בידי השלטון המנדטורי, וככאלה משקפות תפיסה שונה בתכלית של יחסי שלטון-פרט מאלה שראוי שישררו בין מדינה דמוקרטית ריבונית לבין אזרחיה, גם בהקשרי אכיפת חוק ושמירת סדר ציבורי, לרבות בתרחישי קיצוץ. בהתאם לכך, רבות מהתקנות כוללות הסדרים מרחיקי לכת בנושאים שונים, ובכלל זה הענקת סמכויות נרחבות לרשות המבצעת – וזאת, ללא קביעה של איוונים ראויים מול שיקולים אחרים כמו שמירה על זכויות אדם,

² ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

דברי הסבר

תקנות ההגנה, אשר אין מניעה לביטולן המידי. כן יש להוסיף כי בבסיס הנחת יסוד זו עמדה גם ההבנה כי אין מקום לתקן היום את תקנות ההגנה, ובכך "לתחזק" אותן ולשמר את המשך ההסתמכות עליהן, אלא, ככל שהדבר נדרש, יש מקום לקיים בירור מהותי בעניין כל אחד מן הנושאים שיישאו עדיין מעוגנים בתקנות ההגנה, וזאת במטרה להסדירם בבוא העת באופן מקיף, הולם ומידתי, בחקיקה ישראלית חדשה, אשר במסגרתה יבוטלו תקנות ההגנה המתייתרות. עם השלמת חקיקת חוק המאבק בטרור והחוק לביטול תקנות מתקנות ההגנה, תיבחן האפשרות לקדם עבודת בדיקה לגבי התקנות שיישאו בתוקף, במטרה לאפשר את ביטולן בהמשך, ובמקביל לקדם חקיקה חלופית.

סעיף 1 החוק המוצע קובע כי תקנות שאין בהן עוד צורך או שלא נעשה בהן שימוש – יבוטלו. כאמור לעיל במבוא לדברי ההסבר, הביטול יכול שיהיה מחלט (סעיף 1) להצעת החוק) ויכול שיהיה ביטול חלקי (סעיף 2) להצעת החוק) כפי שיובהר להלן.

נוסח התקנות שמוצע לבטלן מובא בנספח לדברי ההסבר.

ההתקנות הנשארות בתוקפן הן אלה אשר לא ניתן לבטלן בשלב זה, והן נחלקות לכמה קבוצות:

א. תקנות המקנות סמכויות אשר אין להן עדיין תחליף בחקיקה הישראלית, ואשר יש בהן עוד צורך מהותי;

ב. תקנות הקובעות עבירות פליליות אשר אין להן עדיין תחליף בחקיקה הישראלית, ואשר נעשה בהן שימוש לצורך העמדה לדין;

ג. תקנות הקובעות עבירות פליליות אשר יש להן תחליף בחקיקה הישראלית, או שלא נעשה בהן שימוש לצורך העמדה לדין אף בהעדר תחליף כאמור, ואף על פי כן לא ניתן לבטלן עדיין ביטול מלא. מדובר בארבע תקנות, המנויות בסעיף 2) להצעת החוק (תקנות 127, 139, 140 ו-143 ד), אשר אמנם ניתן באופן עקרוני לבטלן, אולם הביטול יהיה חלקי בלבד, מאחר שהפעלת חלק ניכר מן הסמכויות שבתקנות ההגנה, אשר דרושות כיום בעיקר לגורמי צה"ל, מותנית בביצוע עבירה על אותן תקנות (או בחשד לכך). השארתן בתוקף של סמכויות אלה, אשר כאמור אין להן עדיין תחליף בחקיקה הישראלית, מחייבת השארה בתוקף, באופן חלקי ומוגבל, של התקנות הקובעות את העבירות הפליליות הרלוונטיות להן.

ד. תקנות המסדירות את כינונם ואופן פעולתם של בתי משפט צבאיים, כפי שיפורט להלן, וקובעות הוראות ביחס לסדרי הדין בערכאות אלה, וכן תקנות שעניינן הדין המהותי החל בהליך פלילי בפני בית משפט אזרחי בגין עבירות הקובעות בתקנות ההגנה, בהיבטים שבהם הוראות הדין הכללי אינן חלות לגבי תקנות אלה.

אם אין לו תחליף. לפי מבחן זה, הוצע לבטל מספר רב של תקנות אשר נמצא כי אין עוד צורך להשאירן על כנו כיום.

התקנות אשר הוחלט להשאיר בתוקפן ולא לבטלן בשלב זה, הן אלה המעגנות הסדרים שאינם מעוגנים בחקיקה אחרת, ושעדיין נעשה בהן שימוש כיום, כגון חלק ניכר מהוראות חלק ח' לתקנות ההגנה, המסדירות את סמכויות הצנזורה הצבאית, או הוראות הקובעות עבירות פליליות שאין להן תחליף מספק בחקיקה ישראלית. כמו כן, קיימות תקנות שונות המקנות סמכויות לחילות הממשלה (קרי, צה"ל) וכן למשטרה. בחלק גדול מן הנושאים הללו, כגון סמכויות מעצר, חיפוש וחקירה, הוסדרו סמכויותיה של המשטרה זה מכבר בחקיקה ישראלית מקיפה, והפעלתן נעשית מבחו חקיקה חדשה זו, בלבד. עם זאת, סמכויות דומות טרם הוקנו לצה"ל במסגרת חקיקה מעין זו, ומאחר שהמשימות שנדרש צה"ל לבצע, מעת לעת או בדרך קבע, מצריכות הפעלת הסמכויות הללו על ידי חייליו במסגרת תפקידם, הרי שלא ניתן עדיין לבטל את התקנות.

לעניין זה יובהר, כי לגבי חלק ניכר מהסמכויות האמורות, לפי לשון התקנות, הפעלתן מותנית בכך שנעברה עבירה על תקנות ההגנה, או בקיומו של חשד לכך (כך למשל – החשד שאדם מסוים עבר עבירה לפי תקנות ההגנה מצמיח סמכות מעצר על ידי חייל לפי תקנה 72 לתקנות ההגנה). מכיוון שכך, קיים צורך לשמר, בשלב זה, באופן חלקי, כפי שיובהר להלן, גם מספר מצומצם של תקנות הקובעות עבירות פליליות מסוימות, לצורך שימור היכולת להפעיל את הסמכויות התלויות בכך. זאת, אף שאין בהותרת אותן עבירות על כנו צורך בבסיס להעמדה לדין פלילי (נוכח קיומן של עבירות חלופיות בחקיקה הישראלית). על כן, לגבי תקנות אלה, נקבע בסעיף 1) להצעת החוק כי הן בטלות לכל דבר ועניין, למעט לעניין הסמכויות הנקובות בסעיף המוצע. משמעות הקביעה היא כי לא ניתן יהיה להעמיד אדם לדין בגין העבירה הקבועה בתקנה, ואולם הסמכות הנתונה לרשויות, ואשר מבוססת על ביצוע ההתנהגות הפסולה המתוארת בתקנה (או חשד לכך) – תישאר בתוקפה, וניתן יהיה להפעילה בהתקיים יתר הנסיבות המתאימות.

יובהר כי הנחת יסוד נוספת לעבודת הצוות הבין-משרדי האמור, היתה כי במסגרת תיקון החקיקה המוצע, לא יוכנסו תיקונים בנוסח תקנות מתקנות ההגנה הנשארות בתוקף, במטרה לשפר את ההסדרים המעוגנים בהן כיום. מעבר לכך שהחלטת ועדת השירים האמורה, שמכוחה הוקם הצוות, לא כיוונה לכך, הרי שייזום תיקונים מעין אלה מחייב בדיקה יסודית ומקיפה של ההסדרים הנדרשים לעומת אלה המעוגנים בתקנות, וגיבוש מתווה מורכב לתיקון התקנות בהתאם לכך. לעבודה בהיקף כזה נדרש פרק זמן משמעותי ביותר, והיה בה כדי לעכב במידה ניכרת את המהלך החשוב של ביטול מספר גדול של תקנות מתוך

דברי הסבר

92 ו-93 לפקודת המשטרה (נוסח חדש), התשל"א-1971 (להלן – פקודת המשטרה), הרי שהכפפת משטרת ישראל "לשליטתו של הרמטכ"ל", בנוסח גורף וקטגורי – גם בכל הנוגע ל"קיום הסדר הציבורי" כאמור בתקנה, איננה נורמה ראויה במשטר דמוקרטי.

חלקים ב' ו-ג' לתקנות ההגנה – בתי משפט צבאיים, ועבירות שנדונים עליהן בבתי-משפט צבאיים בלבד

חלק ב' לתקנות ההגנה מסדיר את כינונו של בית משפט צבאי, היקף סמכויותיו ואופן פעולתו. ערכאה זו מוסמכת לרדן בעבירות לפי תקנות ההגנה, ובפרט באלה המצויות בחלק ג' – שלגביהן הוענקה לו סמכות שיפוט ייחודית. עד שנת 2000 פעל מכוח תקנות אלו בית משפט צבאי בלוד, שבו נשפטו נאשמים בעבירות בעלות אופי ביטחוני לפי תקנות ההגנה. מאז הופסקה פעילותו, כלל הנאשמים בעבירות אלה נידונים בפני בתי המשפט האזרחיים.

במסגרת עבודת הצוות הבין-משרדי ביחס לחלקים אלה, התעוררו שאלות כבדות משקל בדבר הצורך בערכאה שיפוטית מיוחדת שבפניה ניתן יהיה להעמיד לדין נאשמים בעבירות ביטחון חמורות, בפרט בעיתות חירום ובמצבי קיצון, ובנסיבות שבהן בתי המשפט האזרחיים אינם מתפקדים כסדרם או אינם ערוכים להתמודד עם המצב החריג. שאלות אלה נוגעות הן לטיבה ולמאפייניה של ערכאה מיוחדת כאמור, והן להיקף פעילותה ולסמכויותיה. הכרעה בשאלות אלה מחייבת בחינה מעמיקה וליבון יסודי של מכלול ההיבטים והשיקולים הרלוונטיים, הן בהיבט העקרוני והן בהיבט היישומי, והכל תוך מתן הדעת למשמעויות של החלופות השונות, בהיבטי המשפט הבין-לאומי, בכל הנוגע להקמת בתי משפט צבאיים או הפעלתם. לצורך כך צפויה להתחיל, במקביל לקידום הצעת החוק הנוכחית, עבודת מטה נפרדת.

כל עוד לא הושלמה עבודת מטה זו והוכרעו השאלות האמורות, לא ניתן לבטל את הוראות חלק ב' לתקנות ההגנה (כינונו, סמכויותיו ואופן פעולתו של בית משפט צבאי) וחלק ג' לתקנות האמורות (העבירות המצויות בסמכותה הייחודית של ערכאה זו), וזאת, בהתאם להחלטת ממשלה מס' טרר/1 הנוכחית לעיל במבוא לדברי ההסבר, שכן מחד גיסא – לא נמצא כי אין בהן עוד צורך, ומאידך גיסא – טרם נקבע תחתיהן הסדר אחר בחקיקה הישראלית.

מטבע הדברים, בהתאם למודל שעליו יוחלט במסגרת עבודת המטה האמורה, תתקבל בהמשך החלטה באשר לאפשרות לבטל את חלקים ב' ו-ג' לתקנות ההגנה.

על אף האמור לעיל, מוצע, כבר במסגרת הצעת חוק זו, לבטל את תקנה 61, המקנה לשר הביטחון סמכות להגביל לבישה של בגד או חפץ מפלה, וקובעת עבירה על הפרת הגבלה מעין זו. כיום אין עוד צורך בסמכות זו ובעבירה הנגזרת ממנה ולא נעשה בהן כל שימוש, ועל כן אין מניעה לבטלה כבר במועד זה.

ה. תקנות כלליות הקובעות הגדרות, רציפות תחולה, הוראות מעבר וכללי פרשנות – יישארו בשלב זה בתוקף, כל עוד נשארות בתוקף תקנות המעגנות הסדרים מהותיים, וכן לצורך שימור הרקע הנורמטיבי של תקנות ההגנה.

להלן פירוט החלטת הצוות הבין-משרדי שהתקבלה לגבי כל אחת מתקנות ההגנה, כפי שבאה לידי ביטוי בחוק המוצע:

חלק א' לתקנות ההגנה – מבוא

מוצע שלא לבטל את תקנות 1 ו-2, אשר עדיין נחוצות כל עוד חלק מתקנות ההגנה נשארות בתוקף. עם זאת, מבין ההגדרות בתקנה 2 מוצע לבטל את ההגדרות "לקיחה באנגריה" ו"רכב מנועי" אשר נוכח התקנות שמוצע לבטל בהצעת החוק, לא יהיה בהן עוד צורך.

מוצע לבטל את תקנה 3(2), הקובעת חוקה משפטית כמפורט בה; וכן את תקנות 4(2) ו-2א, לעניין תחולה גיאוגרפית של תקנות ההגנה. מדובר בעניינים אשר אין מניעה להחיל לגביהם את הוראות הדין הכללי הקיים בישראל, ואין עוד צורך בהוראות מיוחדות בתקנות ההגנה לגביהם.

מוצע שלא לבטל את תקנות 3 עד 5, 7 ו-9(1) ו-2(2), שבהן מעוגנים הסדרים כלליים בדבר פרשנותן ותחולתן של תקנות ההגנה, וביטול חקיקה שקדמה להן. זאת, בשל חשיבותן של הוראות אלה להבנת הרקע הנורמטיבי של תקנות ההגנה ושל ההסדרים הנכללים בהן, כל עוד אלה נשארים בתוקף, ולו באופן חלקי.

מוצע שלא לבטל את תקנות 16(1) ו-2(2), שמכוחן מתמנים מפקדי הפיקודים המרחביים ומפקד זרוע הים בצד"ל כ"בעלי תפקידים" לצורך הפעלת סמכויות שונות לפי תקנות ההגנה.

מוצע לבטל את תקנות 3(6) ו-4(4), התפקידים הנתונים לפי תקנות אלה לממונה על המחוז אינם רלוונטיים לעובדי משרד הפנים המחזיקים בתואר זה כיום.

מוצע שלא לבטל את תקנה 8, אשר נחוצה כל עוד נשארות בתוקף תקנות הקובעות סמכויות של גורמים שונים בתקנות ההגנה.

מוצע לבטל את תקנה 9(3), התקנה מתייתרת נוכח קיומן של עבירות פליליות חלופיות בתחום זה בחקיקה הישראלית, כגון בסעיפים 415, 418 ו-420 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין).

מוצע לבטל את תקנה 10. משטרת ישראל וצה"ל אינם עושים היום שימוש בסמכותם מכוח תקנה זו, ועל כן אין מניעה לבטלה.

מוצע לבטל את תקנה 11. מעבר לכך שאין מקום לתקנה זו לצורך הסדרת ההיררכיה בין משטרת ישראל לבין צה"ל, בפרט לאור ההסדרים הקבועים בהקשר זה בסעיפים

ד ב ר י ה ס ב ר

את הוראות הדין הכלליות בישראל לגבי היסוד העובדתי של עבירה הנוגעת לעניין.

מוצע לבטל את תקנות 478 ו-478, שעניינן פטור מאחריות פלילית בנסיבות המפורטות בתקנות, נוכח קיומה של הסדרה חלופית ומפורטת של סוגיית ההגנות במשפט פלילי במסגרת חוק העונשין.

מוצע לבטל את תקנה 478, המסמיכה את שר הביטחון לקבוע מקומות לריצוי עונשי מאסר שהוטלו במסגרת הליך פלילי בגין עבירה על תקנות ההגנה, וכן לקבוע הוראות לניהול אותם מקומות. מדובר בסמכות שלא נעשה בה עוד כל שימוש, בעניין המצוי כיום באחריות ובסמכותם המלאה של השר לביטחון הפנים ושירות בתי הסוהר. על כן אין מניעה לביטול התקנה.

חלק ו' – פיקוח בשעת-חירום על כלי-רכב מנועיים

מוצע לבטל במלואו את חלק ו' (תקנות 79 עד 83), שעניינן בקביעת הוראות מיוחדות בנוגע להגבלת תנועתם של כלי רכב, הניתנות להחלה במחוזות ספציפיים, במצב המוגדר כשעת חירום. כיום אין עוד צורך בהסדר זה, בשים לב לכך שלמשטרת ישראל ישנה סמכות למתן הוראות לצורך שמירה על ביטחון הנפש והרכוש, בין השאר מכוח סעיף 4 לפקודת המשטרה, וכן לאור הסמכויות הספציפיות המוקנות למשטרה בנושא זה בתקנה 122א לתקנות ההגנה, אשר אין כוונה לבטלה בשלב זה, כפי שיפורט להלן.

חלק ז' – התאחדות בלתי מותרת

תקנות 84 ו-85 לתקנות ההגנה מקנות לשר הביטחון סמכות להכריז על "התאחדות בלתי מותרת", ומסדירות את השלכותיה של הכרזה כאמור – לרבות בנושאים כגון חובות דיווח אודות רכוש של התאחדות כזו, סמכויות להחרמתו, וכן קביעת עבירות שעניינן השתייכות להתאחדות בלתי מותרת, מתן שירות להתאחדות כאמור, עשיית פעולות ברכוש של התאחדות כאמור, ועוד.

במסגרת פרק ב' להצעת חוק המאבק בטרור נכלל הסדר מקיף בעניין ההכרזה על ארגון טרור, אשר נועד להחליף את מנגנון ההכרזה הקבוע בתקנות ההגנה, לצד מנגנוני ההכרזה הקבועים בפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, ובחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005.

כמו כן, במסגרת הצעת החוק האמורה, נכללים הסדרים מקיפים בעניין חילוט רכוש של ארגון טרור, וכן נקבעו עבירות שעניינן השתייכות לארגון טרור, מתן שירותים לארגון כאמור, מימון טרור ועוד.

נוכח קידומה של הצעת חוק המאבק בטרור, אין מניעה לביטול חלק ז' לתקנות ההגנה. זאת, בכפוף להשלמת הליך החקיקה ולכניסתם לתוקף של כלל ההסדרים האמורים, כפי שנקבע בהחלטת ועדת שרים מס' טרר/1 הנוכרת לעיל במבוא לדברי ההסבר. קידומו של החוק המוצע, בנוסחו

חלק ג'א לתקנות ההגנה – חיזוק ידיים ונסיין

מוצע לבטל את תקנות 66 ו-67, שעניינן הדין המהותי החל בהליך הפלילי בגין עבירות על תקנות ההגנה, בקשר לסיוע או שידול לעבירה ("חיזוק ידיים"), על פי נוסח התקנה) וניסיון, ואשר בהן נקבעו נגזרות אלה כעבירות עצמאיות. נושאים אלה מוסדרים בחקיקה הישראלית, בעיקר בסעיפים 25 עד 34 לחוק העונשין, ואין מקום להשאת הסדר מיוחד לגביהם בתקנות ההגנה.

חלק ד' – עבירות שעליהן נדונים בבתי משפט אזרחיים

מוצע שלא לבטל את תקנות 68, 69, ו-71, שעניינן הדין המהותי החל בהליך פלילי בגין עבירות על תקנות ההגנה. תקנות אלה נדרשות כל עוד נשארות בתוקפן תקנות הקובעות עבירות. זאת, בפרט בשים לב לכך שבניגוד למקובל בחקיקה הישראלית, בצידין של חלק גדול מן העבירות בתקנות ההגנה לא נקבעו עונשים ספציפיים, ועל כן יש צורך בסעיף הכללי הקובע את דרגות הענישה לגבי עבירות אלה.

מוצע לבטל את תקנות 70 ו-71א שעניינן שינוי מקום המשפט והוראות בדבר שפיות תכופות בבתי משפט מחוייבים, זאת לאור קיומם של הסדרים כלליים בחקיקה הישראלית בדבר סמכות שיפוט מקומית ועניינית, אשר אין מניעה להחלתם גם בהליכים פליליים בגין עבירות על תקנות ההגנה (למעט אלה הנדונות בבתי-משפט צבאיים בלבד, לפי חלק ג'), אשר לגביהן נקבעו הוראות מיוחדות, כנוכח לעיל).

חלק ה' – הוראות החלות כאחת על עבירות שעליהן נדונים בבית משפט צבאי ועל עבירות שעליהן נדונים בבית משפט אזרחי

מוצע שלא לבטל את תקנות 72, 74, 75, 76 ו-77 המקנות למשטרת ישראל ולצה"ל סמכויות אכיפה מסוגים שונים. בעוד שסמכויות אלה ואחרות הוקנו למשטרת ישראל, ברבות השנים, בדברי חקיקה שונים, באופן המייתר את הפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות ההגנה על ידה – הרי שלצה"ל לא הוקנו סמכויות דומות בחקיקה ישראלית, ומכיוון שמדובר בסמכויות כגון מעצה, חיפוש ותפיסה, שעדיין נחוצה הפעלתן על ידי חיילי צה"ל לצורך ביצוע משימותיו, תקנות אלה אינן ניתנות לביטול בשלב זה (ר' למשל בג"ץ 7455/05, הפורום המשפטי למען א"י ואח' ג' ממשלת ישראל ואח', נט 5, 904).

מוצע לבטל את תקנה 73, הקובעת את אחריותו של מנהל או פקיד של "גוף מאוגד", לעבירות שנעברו על ידי הגוף. זאת, מאחר שאין מניעה להחיל, גם בהליכים פליליים בגין עבירות על תקנות ההגנה, את הוראות הדין הישראלי בעניין זה.

מוצע לבטל את תקנה 78, שעניינה השגת חזקה ברכוש שהחזקתו אסורה, שכן אין מניעה להחיל בנושא זה

דברי הסבר

מאפשר את ביטולו של חלק י' לתקנות ההגנה, באשר יש בו תחליף מספק לסמכויות הנכללות בחלק זה – תחליף אשר מעגן את הסמכויות באופן מידתי וראוי יותר מהאופן שבו הן קיימות בתקנות ההגנה. יצוין כי גם לעניין ביטול תקנות 108 עד 110, בדומה לאמור לעיל בעניין ביטול חלק ז' – הרי שהשלמת תיקון חקיקה כאמור, מותנה באישורם של ההסדרים אשר נועדו להחליף תקנות אלה, בהצעת חוק המאבק בטרור, וזאת – במטרה להבטיח כי לא יבוטלו סמכויות ביטחוניות חיוניות אלה ללא הסדר חלופי ראוי.

חלק י"ב – הוראות-עונשים שונות

מוצע שלא לבטל את תקנה 119, המקנה למפקד צבאי סמכות להורות על "החרמה והריסה של רכוש", וכן מקנה לשוטרים וחיילים הפועלים בהרשאת מפקד צבאי סמכות לתפוס ולהחזיק רכוש, הכל בניסיונות המפורטות בתקנה. התקנה אינה ניתנת לביטול בשלב זה, בשל השימוש שנעשה בסמכויות לפי תקנה זו במהלך השנים, ואשר אושר בבג"ץ. גם בשנים האחרונות התעורר הצורך לעשות שימוש בסמכויות המעוגנות בתקנה האמורה (ר' למשל, בג"ץ 9353/08 אבו דהים נ' אלוף פיקוד העורף (טרם פורסם, ניתן ביום 5.1.2009)), וכל עוד לא נקבע בחקיקה ישראלית תחליף לסמכויות לפי תקנה זו, אין אפשרות לבטלה.

מוצע לבטל את תקנה 120, המקנה לשר הביטחון סמכות להורות בצו על החרמת רכוש של כל אדם בשל מעורבותו בעבירה, בניסיונות המפורטות בתקנה, וזאת נוכח קיומם של הסדרים חלופיים מקיפים לתפיסת רכוש וחילוטו בהצעת חוק המאבק בטרור, ובכפוף להשלמת חקיקתם של הסדרים אלה. בהקשר זה, חשוב להדגיש כי ההסדרים המוצעים בהצעת חוק המאבק בטרור שונים באופן מהותי מההסדר המעוגן בתקנה 120 האמורה. לפי תקנה 120, סמכות ההחרמה מסורה לגורם מינהלי, בעוד שלפי הצעת חוק המאבק בטרור, סמכות חילוטו של רכוש של גורם פרטי (להבדיל מרכוש של ארגון טרור) – נתונה בידי בית משפט בלבד, וכך גם הסמכות למתן צו זמני לגבי רכוש זה. כמו כן, היקפה של סמכות החילוט לפי הצעת חוק המאבק בטרור מצומצם מזה של סמכות ההחרמה בתקנה 120, וכן נכללים בה הסדרים חשובים נוספים בהקשר זה, לרבות הגנות על זכויותיו של צד ג' במסגרת הליכי החילוט, הגבלות על היקף הרכוש שניתן לחלט, הליכי ערעור ועוד.

חלק י"ג – תנועות בני-אדם, תעבורה

תקנות 122 עד 127, הנכללות בחלק זה, מקנות למפקד הצבאי או למפקד הכללי של משטרת ישראל, לפי העניין, סמכות להגביל תנועת כלי רכב ולהורות על חסימת צירי תנועה, להגביל את יציאתם של בני אדם מהבית לפרק זמן קצוב, להכריז על שטח צבאי סגור, ועוד כיוצא בזה – סמכויות מיוחדות הנחוצות לצורך התמודדות עם מצבי חירום, ובמטרה לאפשר את פעילותם של גורמי הביטחון בהתאם למתחייב.

הנוכחי, יתאפשר עם גיבוש נוסחו הסופי של חוק המאבק בטרור, ואישורו בידי הכנסת, בהתאם לאמור לעיל – כאשר נכללים בו ההסדרים שנועדו להחליף תקנות אלה. הסדר זה מתחייב, כאמור, כדי להבטיח שלא ייווצר מצב שבו הוראות תקנות ההגנה בנושאים חשובים אלה בטלות, בלי שנקבע הסדר הולם אחר תחניהן.

עוד יצויין כי בסעיף 134 להצעת חוק המאבק בטרור, נקבעה הוראת מעבר, שלפיה חבר בני אדם שהוכרו, לפני יום התחילה של חוק המאבק בטרור, כהתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה, יראו אותו כארגון טרור שהוכרו עליו בהכרזה סופית לפי חוק המאבק בטרור, וממילא יחולו לגבי הוראות חוק המאבק בטרור הנובעות מכך.

חלק ח' – צנזורה

מוצע שלא לבטל את מרבית התקנות בחלק זה (שבו נכללות תקנות 86 עד 101), שכן הוא מהווה את הבסיס החוקי לפעילותה של הצנזורה הצבאית, מוסד שבמציאות הביטחונית הישראלית הוא עדיין בעל חשיבות רבה, ואשר פעילותו טרם הוסדרה בחקיקה ישראלית חדשה.

עם זאת, נמצא כי אין מניעה לביטול תקנות 94 עד 96 בחלק זה, אשר לא נעשה כיום כל שימוש בהן.

חלק י' – צווי צמצום, השגת המשטרה, מעצר וגלות

מוצע לבטל במלואו את חלק זה (תקנות 108 עד 110, וכן 113; יתר הוראות החלק בוטלו זה מכבר, כאמור לעיל במבוא לדברי ההסבר).

תקנות 109 ו-110 מקנות למפקד צבאי סמכות להטיל מגבלות שונות על חופש תנועתו של אדם, עיסוקיו, יכולתו להחזיק חפצים מסוימים, וכיוצא בזה, באמצעות צווי צמצום או השגחה – מטעמים של שלום הציבור, ביטחון המדינה, ועוד – כמפורט בתקנה 108. בסעיף 120 להצעת חוק המאבק בטרור נכלל תיקון מקיף לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979 (להלן – חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים)), אשר מוסיף לסמכותו של שר הביטחון לפי חוק זה, להורות על מעצרו של אדם מטעמי ביטחון המדינה או הציבור, את הסמכות ליתן צו הגבלה לגבי אדם. צו ההגבלה, לפי התיקון האמור, עשוי לכלול הוראות שונות, לרבות איסור יציאה מהארץ, הגבלת תנועה, הגבלות בקשר לעבודה או בקשר לקשר עם בני-אדם מסוימים, ועוד. מטרת התיקון, בין השאר, היא לתת בידי שר הביטחון אמצעי ביטחוני נוסף, אשר פגיעתו בחירות הפרט היא מצומצמת יותר מהוצאת צו למעצר מינהלי. ואכן, במסגרת התיקון מעוגן גם העיקרון כי על שר הביטחון לנקוט באמצעי שפגיעתו היא המצומצמת ביותר, המאפשר את השגת מטרת הצו. כמו כן לצד הוראות אלה נקבעו בתיקון האמור גם הוראות לעניין הביקורת השיפוטית על החלטת שר הביטחון. תיקון זה בחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים) כלשונו בהצעת חוק המאבק בטרור

דברי הסבר

מספיקות בחוק העונשין, הקובע עבירות פליליות בגין ההתנהגויות המתוארות בתקנה, כגון בסעיפים 109, 110, 161 ו-288א לחוק האמור.

מוצע שלא לבטל את תקנה 132, המקנה לחייל ולשוטר סמכות מעצר בנסיבות המפורטות בתקנה, בהעדר הסדר חלופי הולם בחקיקה הישראלית, המקנה סמכויות אלה לחיילי צה"ל, כמבואר לעיל.

בתקנה 133 מוצע לבטל את תקנת משנה (1), לאור קיומו של הסדר חלופי בחוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח-1958, וכן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן – חוק השיפוט הצבאי). עם זאת, מוצע שלא לבטל את תקנת משנה (2), המהווה את הבסיס החוקי להוצאת פקודות קבורה על ידי הרבנות הצבאית, וכן את תקנת משנה (3), המהווה את הבסיס החוקי לקבורתם של חללי אויב. לשתי תקנות המשנה האמורות אין תחליף הולם בחקיקה הישראלית.

מובהר כי תקנה 133א בטלה זה מכבר מכוח הוראות סעיף 12 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, ולכן אין צורך לבטלה כיום.

בתקנה 134, שעניינה קביעת עבירות בגין "מעשים מטעים והטעיה", כמפורט בתקנה, מוצע לבטל את תקנת משנה (1)א עד (ד), וכן את תקנת משנה (2), אשר ככלל, יש להן חלופות בחקיקה הישראלית, כגון בסעיפים 243, 283, 415, 418 ו-441 לחוק העונשין.

בשלב זה, מוצע שלא לבטל את תקנת משנה (1)א(ה) אשר עדיין נעשה בה שימוש בהקשרים מסוימים שלגביהם אין בנמצא תחליף מספק בחקיקה הישראלית, ובפרט בכל הנוגע להחזרת חפצים אסורים לבתי סוהר בנסיבות מחמירות – כגון הכנסה של מכשירי טלפון סלולריים, המשמשים בפועל לתיאום בין חברי ארגוני הטרור ואף לקידום ביצוע עבירות על ידם. בנושא זה מתגבשת בימים אלה במשרד לביטחון הפנים בשיתוף משרד המשפטים הצעת חוק להסדרה מתאימה של העבירה הרלוונטית, ובהמשך, אם תתקבל בכנסת הצעת חוק ורינתן יהיה לבטל גם את תקנת משנה (1)א(ה).

מוצע לבטל את תקנה 135, המסמיכה מפקד צבאי להסדיר או לאסור על מכירת משקאות משכרים לאנשי כוחות הביטחון, אשר לא נמצא כי יש בה עוד צורך כיום.

מוצע לבטל את תקנה 135א, המסמיכה מפקד צבאי להגביל כניסת חיילי צה"ל למקומות בילוי או לינה כמפורט בתקנה, אשר לא נמצא כי יש בה עוד צורך כיום.

מוצע שלא לבטל את תקנה 136, שעניינה איסוף העברה או פרסום של ידיעות בעלות ערך צבאי כמפורט בתקנה, אשר עדיין נעשה בה כיום שימוש. בהקשר זה יצוין, כי לכאורה סעיף 113 לחוק העונשין מהווה תחליף לחלק ניכר מרכיבי עבירה זו, אולם קיים הבדל בין היקפן וטיבן של הידיעות שבהן עוסקת תקנה 136, לעומת הידיעות

מרבית הסמכויות המעוגנות בתקנות אלה עודן נדרשות, בהעדר חלופות בחקיקה הישראלית החדשה, ולא ניתן לבטלן במועד זה.

עם זאת, מוצע לבטל את תקנות 122(1)ב ו-123 אשר לא נמצא כי יש עוד הכרח להשאירן בתוקף.

כמו כן מוצע לבטל את תקנה 127, שלא נעשה בה שימוש לצורך העמדה לדין. עם זאת מוצע, בסעיף ו(2) להצעת החוק, לקבוע כי הביטול יהיה למעט לעניין הפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות 72, 74 עד 77, 119 ו-145. כפי שהובהר לעיל, מדובר בסמכויות שהפעלתן מותנית בכך שנעברה עבירה לפי תקנות ההגנה, כגון בנסיבות המתוארות בתקנה 127, אף אם אין העמדה לדין בגינה.

חלק י"ג א' – פיקוח על סימונים שעל כלי-רכב מנועיים ועל צבעם

מוצע לבטל את חלק י"ג א' במלואו (תקנות 127א עד 127ד). חלק זה מסדיר את סימונם של כלי רכב ומניעת הטעיה באשר להשתייכותם, ואין בו צורך כיום מכיוון שיש לו תחליף הולם בחקיקה ישראלית. למשל בסעיף 62(9) לפקודת התעבורה, בתקנה 303 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, ובסעיף 413ט לחוק העונשין.

חלק י"ד – הוראות שונות

חלק זה כולל מגוון רחב של תקנות, אשר רובן עוסקות בסמכויות הרשות בנושאים שונים, או בקביעת עבירות פליליות שונות.

מוצע לבטל את תקנה 128, המקנה לשר הביטחון סמכות להורות על הפסקת שירותי דואר, מהטעמים המפורטים בתקנה. נמצא כי אין עוד צורך בתקנה זו, וכי לא נעשה כיום כל שימוש בסמכויות המעוגנות בה.

מוצע שלא לבטל את תקנה 129, המקנה למפקד צבאי סמכות להורות על פתיחתם של עסקים או על סגירתם של מקומות נקובים, מהטעמים המפורטים בתקנה. יצוין כי קיים הסדר חלופי חלקי בעניין זה בפרק ח' להצעת חוק המאבק בטרור, שבו הוסדרה סמכות המשטרה להורות, בין השאר, על סגירת מקום המשמש לפעילות של ארגון טרור (זאת – בין השאר כתחליף לסמכות הקיימת היום בסעיף 6 לפקודת מניעת טרור). אולם ההסדר בתקנה 129 הוא רחב יותר מהאמור בהצעת חוק המאבק בטרור, והוא חל גם בהקשרים אחרים שבהם עשויה להיות לו חשיבות – כגון בהתמודדות עם מצבים של הפרות סדר וכיוצא בזה.

מוצע שלא לבטל את תקנה 130, המקנה לשר הביטחון סמכות לצמצם שירותי טלפון. מדובר בסמכות אשר נעשה בה שימוש לצרכים ביטחוניים, ושאינו לה תחליף בחקיקה ישראלית.

מוצע לבטל את תקנה 131, הקובעת עבירות בגין הפרעה או הנאה של גורמי הביטחון או נותני שירותים חיוניים ממילוי תפקידם. לתקנה זו קיימות חלופות

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לבטל את תקנה 141, הקובעת עבירה בגין "הדחת בני-אדם שלא ימלאו את חובתם". לתקנה זו קיימים תחליפים מספיקים בחקיקה הישראלית, כגון בסעיפים 106, 109, 110, 275 ו-288א לחוק העונשין, וכן שידול לעבירות לפי סעיפים 285 או 286 לחוק העונשין.

מוצע לבטל את תקנה 142, הקובעת עבירה בגין "תעמולה" שעניינה פגיעה בשלום הציבור, בהגנה, או בקיומו של הסדר הציבורי. לתקנה זו, קיימים תחליפים מסוימים, הולמים ומידתיים יותר, כגון בסעיף 103 בחוק העונשין, וכן בעבירות ההסתה לפי סעיפים 144 ו-271 לחוק העונשין, ובסעיף 27 להצעת חוק המאבק בטרור.

מוצע לבטל את תקנה 143, הקובעת עבירות בגין עסקאות שונות בנשק ובציוד אחר של הצבא, המשטרה או הממשלה. לתקנה זו קיימים תחליפים שונים בחקיקה הישראלית, כגון בסעיפים 144, 412 ו-413 לחוק העונשין, וכן בסעיף 33 להצעת חוק המאבק בטרור.

מוצע לבטל את תקנה 143א, הקובעת עבירה של הימלטות ממשמורת חוקית. לעבירה זו קיים תחליף בסעיף 257 לחוק העונשין וכן לפי סעיפים 118 ו-121 לחוק השיפוט הצבאי.

מוצע לבטל את תקנה 143ב, הקובעת חובת הזדהות בפני חייל או שוטר. לתקנה זו קיים תחליף במסגרת חוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"א-1982.

מוצע לבטל את תקנה 143ג, הקובעת עבירה של איומים וסחיטה באיומים. לתקנה זו קיימים תחליפים בחקיקה הישראלית, בסעיפים 192 ו-428 לחוק העונשין.

מוצע לבטל את תקנה 143ד, הקובעת עבירה בגין החזקת מכשיר מסירה אלחוטי ללא היתר של המפקד הצבאי. כיום אין מעמידים לדין על עבירה לפי תקנה זו. עם זאת, מוצע כי ביטול התקנה יהיה למעט לעניין הסמכויות הקבועות בתקנות 72, 74 עד 77, 119 ו-145 כמפורט בסעיף 1(2) להצעת החוק, בדומה למודל שהוחל לגבי מספר תקנות אחרות כמפורט לעיל, וזאת לצורך שימור סמכויות התפיסה של מכשירים אלה בידי חיילי צה"ל בנסיבות שבהן הדבר מתחייב, המותנה בקיומה של עבירה זו.

מוצע שלא לבטל את תקנה 144, המקנה לגורמים המנויים בה סמכות להורות על העברת ידיעות או חפצים לצורך "שלומו של הציבור, ההגנה או קיומו של הסדר הציבורי". אמנם, בחקיקה הישראלית קיימים תחליפים חלקיים לסמכויות אלה, אולם התקנה נדרשת עדיין לצורך הפעלת הסמכויות האמורות בהקשרים מסוימים שאינם מוסדרים בחקיקה הישראלית (כגון שלא אגב חקירה). יצוין כי העמדה לדין של אדם על הפרה של הוראה לפי תקנה זו מותנית בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, כאמור בתקנת משנה (2).

מוצע שלא לבטל את תקנה 145, המקנה לגורמים המנויים בה סמכות להיכנס למקרקעין אגב הפעלת סמכויותיהם לפי תקנות ההגנה, ולעבור במקרקעין

הסודיות" שהן עניינה של סעיף 113 לחוק העונשין, כך שבנסיבות מסוימות חלה תקנה 136 לגבי מקרים שאינם נכנסים בגדר סעיף 113 לחוק העונשין, ואשר לגביהן אין עדיין תחליף מספק בחקיקה הישראלית.

מוצע שלא לבטל את תקנה 137, המקנה למפקד צבאי סמכות לקבוע איסורים או הגבלות לעניין כלי ירייה, וכן ליתן רישיון לנשיאת כלי ירייה. לתקנה זו אין כיום תחליף הולם בחקיקה הישראלית לגבי סמכויות גורמי הביטחון, להבדיל מסמכויות המשטרה בנושא, המוסדרות בחוק כלי הירייה, התש"ט-1949 (להלן – חוק כלי הירייה).

מוצע לבטל את תקנות 137א עד 137ג, אשר יש להן תחליף מספק בחוק כלי הירייה.

מוצע שלא לבטל את תקנה 138א, שעניינה "שליטה על ספינות במים הטריטוריאליים של ישראל", אשר אין לה תחליף בחקיקה הישראלית בכל הנוגע לסמכותם של גורמי צה"ל. בילקוט פרסומים התשכ"ח, עמ' 411 – פורסמה הודעת שר התחבורה בדבר מינוי של מפקד חיל הים להיות ממונה על הנמלים לעניין תקנה זו, הנדרשת לצרכים ביטחוניים גם כיום.

מוצע לבטל את תקנה 139, הקובעת עבירה בגין פגיעה במבני ציבור ובתשתיות שונות, לרבות פעולות הכנה וניסיון לביצוע עבירה כאמור. לתקנה זו קיימות חלופות מספיקות בחקיקה הישראלית, ובכלל זה עבירות לפי סעיפים 452 ו-453 לחוק העונשין, וכן סעיף 43 להצעת חוק המאבק בטרור הקובע החמרת ענישה לגבי סעיף 452 האמור, בנסיבות של טרור, כאמור שם. עוד קיימות עבירות בנושאים אלה למשל בסעיפים 53 ו-54 לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, בסעיפים 84 ו-85 לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 ועוד. עם זאת, מוצע כי ביטול זה יהיה למעט לעניין הסמכויות הקבועות בתקנות 72, 74 עד 77, 119 ו-145 כמפורט בסעיף 1(2) להצעת החוק, שכן כפי שהובהר לעיל, סמכויותיהם של גורמי הביטחון לפי התקנות האמורות מותנות, לעתים, בקיומה של עבירה על תקנות ההגנה – כגון בנסיבות המתוארות בתקנה זו.

מוצע לבטל את תקנה 139א, המסמיכה את הממונה על המחוז להורות על ביצוע תיקוני ברק במבנה בנסיבות המתוארות בתקנה. כיום לא נעשה עוד שימוש בסמכויות המעוגנות בתקנה זו, ונראה כי אין בה עוד צורך.

מוצע לבטל את תקנה 140, הקובעת עבירה בגין הפרעה לחייל או לשוטר בעת מילוי תפקידם. לתקנה זו קיימים תחליפים בחקיקה הישראלית, כגון בסעיפים 275 ו-288א לחוק העונשין. עם זאת, מוצע כי ביטול זה יהיה למעט לעניין הסמכויות הקבועות בתקנות 72, 74 עד 77, 119 ו-145 כמפורט בסעיף 1(2) להצעת החוק, שכן כפי שהובהר לעיל, הפעלת סמכויות לפי תקנות ההגנה על ידי חיילי צה"ל מותנית, לעתים, בקיומה של עבירה על תקנות ההגנה – כגון בנסיבות המתוארות בתקנה זו.

- תיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) 2. בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996², בסעיף 35(ב), בהגדרה "חשוד בעבירת ביטחון", בפסקה (2), במקום "64, 66, 67, 84 ו-85 לתקנות ההגנה" יבוא "ו-64 לתקנות ההגנה".
- תחילה 3. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של חוק המאבק בטרור³ (להלן – יום התחילה).
- הוראות מעבר 4. (א) ניתן צו לפי תקנות 109 או 110 לתקנות ההגנה, והצו עמד בתוקפו ערב יום התחילה, יעמוד הצו בתוקפו גם לאחר יום התחילה, כל עוד לא בוטל בידי שר הביטחון.

ד ב ר י ה ס ב ר

בירור עם הרשויות הרלוונטיות לסמכויות לפי חלק זה, נמצא שאין עוד צורך בהוראות המעוגנות בו, וכי לא נעשה כל שימוש בסמכויות הממשלה לעניין הכרוז על שטח הנתון לשליטה מזה זמן רב. זאת ועוד, לעניין הסמכויות הגורפות הנזכרות לעיל – נראה כי אין מקום לשימורן של סמכויות כה גורפות במשטר דמוקרטי. על כן, נמצא כי ניתן לבטל את חלק ט"ז בכללותו.

סעיף 2 בסעיף 35(ב)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים), הוגדר "חשוד בעבירת ביטחון" לצורך הוראות הסעיף האמור, שעניינו הגבלת פגישת עצור החשוד בעבירת ביטחון עם עורך-דין, בנסיבות ובתנאים הקבועים בסעיף. על פי ההגדרה, חשוד בעבירת ביטחון הוא מי שחשוד בעבירה מן העבירות המנויות בסעיף. בין העבירות הללו נכללות עבירות לפי תקנות 66, 67, 84 ו-85 לתקנות ההגנה.

נוכח ביטולן של תקנות אלה בהצעת חוק זו, מוצע לבטל את ההפניה לתקנות אלה גם בחוק המעצרים. יובהר כי במסגרת הצעת חוק המאבק בטרור, בסעיף 125 להצעה, נכלל תיקון עקיף לסעיף האמור, כך שייכללו בו גם "עבירות טרור חמורות" כהגדרתן בסעיף 49 להצעה. הגדרה זו כוללת כמעט את כל העבירות בחוק המאבק בטרור המהוות תחליף לעבירות הנכללות בתקנות שמוצע לבטלן.

סעיף 4 לסעיף קטן (א)

נוכח ביטולן של תקנות 109 ו-110 בדבר צווי צמצום וצווי השגחת משטרה, והחלפתן בתיקון לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים) שבסעיף 120 להצעת חוק המאבק בטרור, נדרש לקבוע הוראות מעבר בנוגע לצוים שהוצאו מכוח תקנות אלה טרם ביטולן. זאת, כדי שלא לפגוע באינטרס הביטחוני שהצריך הוצאת צוים אלה, כל עוד לא בוטלו או הומרו בצווי הגבלה לפי הצעת החוק הנזכרת. מוצע כי הסמכות לבטל צוים אלה תהיה נתונה לשר הביטחון, שהוא השר המוסמך להוציא צווי הגבלה או לבטלם לפי התיקון לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים).

לתכליות המפורטות בתקנה. סמכות זו נחוצה לצד"ל לצורך ביצוע משימותיו, ואין לה כיום תחליף הולם בחקיקה הישראלית.

מוצע לבטל את תקנה 146, הקובעת עבירה בגין מסירת ידיעות כוזבות ושימוש במסמכים מזויפים, הכול כמפורט בתקנה. לתקנה זו קיימים תחליפים בחקיקה הישראלית, כגון בסעיפים 418 ו-420 לחוק העונשין.

מוצע לבטל את תקנה 146א, המסמיכה פקיד מורשה כהגדרתו בתקנה, לתת הוראות שונות בקשר עם כניסתו לישראל של איש צבא, כמפורט בתקנה. נראה כי הצורך בתקנה זו נבע מהנסיבות ששררו בתקופת השלטון המנדטורי בישראל, ואין עוד צורך בה במציאות הישראלית כיום.

מוצע לבטל את תקנה 147, המקנה סמכויות לנטילת אמצעי ידהו מאנשים הנתונים במשמורת, הכל כמפורט בתקנה. נושא זה מוסדר כיום בהרחבה בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בנוף ונטילת אמצעי ידהו), התשנ"ו-1996.

מוצע לבטל את תקנה 147א, המסדירה את זכות הערר על פעולות החרמה לפי תקנות ההגנה, כמפורט בתקנה. מאחר שתקנה 120, שבה עוגנו סמכויותיו של שר הביטחון להחרמת רכוש – מבוטלת במסגרת הצעת חוק זו (בכפוף לתקפותו של פרק ו' בהצעת חוק המאבק בטרור, כמפורט לעיל), הרי שממילא אין מניעה לביטול תקנה 147א התלויה בו.

חלק ט"ז – שטחים נתונים לשליטה

מוצע לבטל את חלק ט"ז במלואו (תקנות 148 עד 162), שעניינו בהסדרת ניהולם של שטחים מסוימים שהוכרו על ידי הממשלה כ"שטח הנתון לשליטה". במצב זה קמות סמכויות ייחודיות המעוגנות בחלק זה, בנוגע לשטח כאמור, ובכלל זה סמכויות לעניין סגירת משרדי ממשלה ובנקים בשטח המוכרז, הגבלת שירותי דואר וטלפון ועוד, זאת, לצד סמכויות גורפות ומרחיקות לכת של שר הביטחון למתן כל צו הדרוש לדעתו ליישומן של הוראות אלה, סמכות המפקד הצבאי להורות על הרחקת אדם משטח כאמור והעברתו לכל מקום אחר הנקוב בצו, ועוד. לאחר

³ הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011 (הצעות חוק הממשלה מס' 116, התשע"א, עמ' 1408), לכשתאושר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית ותפורסם ברשומות בספר החוקים.

- (ב) עבירה לפי תקנות ההגנה שנעברה לפני יום התחילה, יראו אותה כעבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור.
- (ג) עבירה לפי תקנות 84 או 85 לתקנות ההגנה שנעברה לפני יום התחילה, יראו אותה כעבירת טרור כמורה כהגדרתה בסעיף 49 לחוק המאבק בטרור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

חוק המאבק בטרור. כדי להבטיח את רציפות תחולתן של הוראות אלה לגבי עבירות שנעברו על תקנות 84 ו-85 לתקנות ההגנה קודם לביטולן, מוצע לקבוע כי יראו אותן כ"עבירת טרור כמורה" לעניין הוראות חוק המאבק בטרור, וממילא הוראות פרק ה' לחוק המאבק בטרור, וכן סעיף 35 לחוק המעצרים, ימשיכו לחול לגבי עבירות שנעברו על תקנות אלה קודם לכניסת החוק לתוקף – גם לאחר חקיקתו של החוק המוצע.

לעניין ביטול עבירות בתקנות ההגנה בהתאם לפירוט שלעיל, יובהר כי לגבי מרבית העבירות שמוצע לבטלן – קיימים זה מכבר תחליפים בחקיקה הישראלית, בהתאם למבואר לעיל, ובעניינים אלה ממילא העמדה לדין של חשוד תהיה לפי הסעיפים המודרניים יותר. אשר לאותן תקנות הקובעות עבירות שעד היום לא היה להן תחליף בדין הפלילי בישראל (כגון חלק ניכר מהעבירות בתקנות 84 ו-85 בתקנות ההגנה), הרי שלאחר שאתן ההתנהגויות נאסרו גם בהצעת חוק המאבק בטרור, ממילא חלה רציפות של הדין הפלילי לגבי עבירות אלה, באשר לביטולן של הוראות תקנות ההגנה מותנה כאמור בתקפותן של ההוראות החלופיות בחוק המאבק בטרור.

בהקשר זה יוזכר כי סעיף 4 לחוק העונשין קובע כי "נעברה עבירה ובוטל בחיקוק האיסור עליה – תתבטל האחריות הפלילית לעשייתה". מובהר כי הוראות סעיף 4 אינן חלות לגבי העבירות שמוצע לבטלן בתקנות ההגנה, כל עוד מדובר בהתנהגות הנאסרת גם בהצעת חוק המאבק בטרור (או שנאסרה זה מכבר בחוק העונשין). כאשר האיסור המהותי לגבי העבירות הללו לא בוטל, אלא החליף את מקומו. על כן ימשיכו לחול הוראות הדין הפלילי לגבי מי שעבר עבירה לפי הסעיפים הללו טרם חקיקתו של החוק המוצע, ואין כל מניעה להעמידו לדין, להמשיך את משפטו, ולהמשיך בביצוע גזר דינו, לפי העניין, וממילא גם הרישום הפלילי לגבי עבירות אלה אינו מתבטל.

בהתאם למבואר לעיל, הוראות הנוגעות לעבירות מימון טרור וכן סמכויות החילוט של רכוש הקשור בעבירת טרור, עוגנו בהצעת חוק המאבק בטרור, ויחליפו הסדרים בעניינים אלה בתקנות ההגנה, כאמור. חלק מן הסמכויות לפי הצעת חוק המאבק בטרור מוגדרות כחלות לגבי "רכוש הקשור לעבירת טרור" – וזאת, כהגדרתו בהצעת החוק האמורה. לצורך רציפות הדין החל לגבי עניינים אלה, מוצע להבהיר כי עבירה שנעברה לפי תקנות ההגנה ערב תחילתו של החוק המוצע – קרי, קודם כניסתו לתוקף של חוק המאבק בטרור, אשר אמור להיכנס לתוקפו במקביל לביטולן של תקנות מתקנות ההגנה, כמפורט לעיל – יראו אותה כ"עבירת טרור" לעניין חוק המאבק בטרור. הסדר זה נדרש כדי לאפשר את החלפת הוראות החילוט שבתקנות ההגנה – בהסדרים החדשים לפי הצעת חוק המאבק בטרור, על ידי מתן סמכות לבית המשפט לפי חוק המאבק בטרור, גם לגבי רכוש הקשור לעבירה לפי תקנות ההגנה.

לסעיף קטן (ג)

עוד מוצע לקבוע כי לעניין חוק המאבק בטרור, יראו עבירה לפי תקנות 84 ו-85 לתקנות ההגנה כ"עבירת טרור כמורה" כהגדרתה בסעיף 49 לחוק האמור, בכל הנוגע לעבירות שנעברו ערב תחילתו של החוק המוצע. משמעותה של הוראה זו נוגעת בעיקר להחלת הוראות פרק ה' להצעת חוק המאבק בטרור (עצור בעבירת טרור כמורה – הוראות מיוחדות), אשר מחליף את חוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון)(הוראות שעה), התשס"ו-2006 (להלן – הוראת השעה), וכן לתחולתו של סעיף 35 לחוק המעצרים, כנוסחו לאחר תיקונו בהצעת חוק המאבק בטרור ובהצעת חוק זו. שני החוקים הנזכרים חלים כיום, בין השאר, לגבי עבירות לפי תקנות 84 ו-85 לתקנות ההגנה (באופן מלא או חלקי), ועתידים לחול, לאחר תיקונם, לגבי "עבירת טרור כמורה" כהגדרתה בהצעת

נספח לדברי ההסבר

לכל אדם אחר, או עושה או אוהו ברשותו או בשליטתו כל תעודה הדומה כל-כך לרשיון, תעודת-היתר, הסכמה, הרשאה או פטורים כאלה, עד-כי היא מחושבת לרמות, יאשם בעבירה על התקנות האלה, אלא-אם יוכיח שעשה את המעשה שבו הואשם, מטעם סביר שאפשר להצדיק וללא כוונה לרמות כל אדם.

קביעת הודעות

10. כל חבר לחילות הממשלה וכל שוטר, הפועלים במילוי תפקידם בתור כזה, רשאים להדביק לכל תכלית הקשורה אל בטיחות הציבור, הגנתה של ישראל, קיומו של סדר ציבורי או קיום הספקה ושירותים הכרחיים לחיי הכלל, כל הודעה, או לגרום שתוצג כל הודעה לראווה, בכל מקום, רכב או אניה וכדי להשתמש בכל סמכות שהוענקה בתקנה הזאת, רשאים הם להיכנס לכל מקום בכל זמן; ומקום שקבע כל פקיד כזה הודעה, או גרם כי תוצג לראווה הודעה, בהתאם לתקנה הזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה כל אדם, שאינו חבר לחילות הממשלה או שוטר, הפועלים במילוי תפקידם בתור כזה, המסיר, המשנה, המטשטש או המוחק את ההודעה.

שלוטה בחיל משטרה

11. לתכלית הבטחת בטיחותו של הציבור, ההגנה על ישראל, קיום הסדר הציבורי או דיכוי התקוממות, מרד או מהומה, יהיה חיל המשטרה נתון לשליטתו של הרמטכ"ל בפעולות.

...

מדים בלתי-רשמיים וכו'

61. שר הבטחון רשאי לאסור, לצמצם או להסדיר בצו לבישה או שימה לראווה של כל בגד או חפץ-מלבוש או חפץ אחר מיוחדים מפלים.

הענשה על הפרת הצו: מאסר שלא יעלה על שלוש שנים.

...

חיזוק ידיים

66. (1) לצרכיה של התקנה הזאת יהיה כל אדם מחזק ידיהם של עוברי עבירה על התקנות האלה אם, ביודעים ובמזיד, הוא מסייע או יועץ או גורם לעשיית העבירה ההיא. בין שהאדם שחוקו ידיו עובר למעשה את העבירה ההיא או יכול מבחינת החוק לעבור אותה, ובין שאינו עובר או אינו יכול כנ"ל לעבור אותה.

(2) כל אדם, המחזק ידי עוברי עבירה על התקנות האלה, יאשם בעבירה ויהיה צפוי לכך שינהגו בו, יאשימוהו, ישפטוהו ויענישוהו כאילו הוא עצמו עבר את העבירה, שאת ידי עובריה חיזק.

נסיונות

67. (1) לצרכיה של התקנה הזאת ייחשב אדם שהוא מנסה לעבור עבירה באמצעים המסוגלים לביצועה, ומגלה

להלן נוסח התקנות מתוך תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, שמוצע לבטל בהצעת החוק:

"פירוש"

2. (1) בתקנות האלה -

...

"לקיחה באנגרייה" פירושה לגבי כל רכוש, קניית חזקה ברכוש או דרישה להעמיד את הרכוש לרשותה של הרשות הלוקחת באנגרייה;

...

"רכב מנועי" - כמשמעותו בפקודת התעבורה;

...

(3) לצרכיהן של התקנות האלה יונח כי המחזיק באיזה מקומות שבהם נמצא כל דבר, או הוכח שהיה מצוי בהם, יש לו או היתה לו חזקה באותו דבר, הכל לפי הענין; אלא-אם יוכח היפוכו של דבר.

(4) כדי להסיר ספק מצהירים בזה כי הביטוי "ישראל", כל מקום שמשמשים בו בתקנות האלה, חוץ מבחלק ב' מהן, כולל את מימיה הטריטוריאליים של ישראל.

תחולת התקנות האלה

22. כדי להסיר ספק, מצהירים בזה כי התקנות האלה חלות בכל רחבי ישראל, חוץ ממקום שיש בו - אם בנושא או בתוכן - דבר-מה המנוגד לאותו פירוש או בלתי מתישב אתו.

...

מינוי וכו' של מפקדים צבאיים

6.

...

(3) בלי לפגוע בשום הוראות אחרות של התקנות האלה יהיה מפקד צבאי אחראי לבטיחות הציבור בשטח או במקום הנדונים, והממונה על המחוז ישים כיועץ מדיני למפקד הצבאי בכל הענינים הנוגעים בבטיחות הציבור באותו שטח או מקום.

(4) בכל שטח או מקום, שבהם אין מפקד צבאי לפי התקנה הזאת, רשאי הממונה על המחוז להשתמש בסמכויות, שהוקנו למפקד צבאי בתקנות האלה, ולמלא את התפקידים שהוטלו בהן על מפקד צבאי.

רשימות, תעודות-היתר וכו'

9.

...

(3) כל אדם, המשנה כל רשיון, תעודת-היתר, הסכמה, הרשאה או פטורים כנ"ל, או משתמש בהם או משאילם או מניח שישנם או ישתמשו בהם או ישאילום

כל שוטר להגיש בבית המשפט המחוזי האשמה שבכתב חתומה בידיהם.

(3) בכפוף להוראותיהן של התקנות האלה תחולנה הוראותיה של פקודת שיפוט בתי משפט שלום, 1939, (או כל פקודה המתקנת אותה או באה במקומה), המתייחסות לשפיטה תכופה על עוונות בבתי משפט מחוזיים וערעורים עליהם, והוראותיהן של תקנות בתי המשפט המחוזיים (משפטים תכופים), 1938 (או כל תקנות המתקנות אותן או באות במקומן), במידה שהן יכולות להיות חלות, ביחס לשפיטות תכופות על עבירות (בין שהן פשעים ובין שהן עוונות) בבתי משפט מחוזיים, לפי התקנות האלה, כשם שהן חלות ביחס לשפיטות תכופות בבתי משפט מחוזיים על עוונות, בהתאם לסעיפים 7 ו-9 של פקודת שיפוט בתי משפט השלום, 1939, או כל הוראה של חוק המתקנת אותם או באה במקומם.

(4) הוראות התקנה הזאת תחולנה (בכפוף לכל טעמי-הגנה צודקים) בין שבוצעה העבירה לפני כניסתן של תקנות ההגנה (שעת-חירום) (תיקון מס' 4), 1946, לתקפן ובין שבוצעה לאחר-מכן.

(5) מקום ששפיטה תכופה על עבירה על התקנות האלה תהיה תלויה ועומדת בבית משפט מחוזי בשעה שתיכנסנה לתקפן תקנות-ההגנה (שעת-חירום) (תיקון מס' 4), 1946, יהיה מותר לנאשם לוותר בנוכחות בית המשפט על כל טענה כי הוא מובא, שלא כדין לפני בית המשפט, או על כל השגה על הרצאתי-הדברים שבהאשמה, שאותה טען, ולאחר מכן יהיה בית המשפט רשאי להמשיך בשפיטה, והשפיטה לא תהיה נתונה להשגת-מחאה רק בגלל הדברים שעליהם ויתר.

את כוונתו באיזה מעשה גלוי, אבל אינו מבצע את כוונתו עדיכדייכך שיהיה עובר את העבירה. אין חשיבות לכך אלא במידה שהדבר נוגע בהענשה, אם עושה העבריין כל מה שנחוץ מצדו כדי להשלים את מעשה העבירה, או אם נמנע ביצועה השלם של כוונתו עקב נסיבות שאינן תלויות ברצונו, או אם הוא חדל מעצמו מלהמשיך בביצוע כוונתו. כן אין חשיבות לכך, אם עקב נסיבות בלתי-ידועות לעבריין אי-אפשר בעצם לעבור את העבירה.

(2) כל אדם המנסה לעבור עבירה יאשם בעבירה, ומשיתחייב בדיון עליה, יהיה צפוי להענשה כלהלן, היינו: -

(א) למאסר-עולם, אם היתה העבירה, שניסה לעבור אותה, עושה את העבריין צפוי לעונש מיתה משיתחייב בדיון;

(ב) למאסר שלא יעלה על עשר שנים, אם היתה העבירה, שניסה לעבור אותה, עושה את העבריין צפוי למאסר-עולם, משיתחייב בדיון;

(ג) בכל מקרה אחר - להענשה, שלא תעלה על מחציתה של ההענשה הגדולה ביותר, שהיה צפוי לה, אילו עבר למעשה את העבירה שניסה לעבור אותה.

(3) בכפוף להוראותיה של תקנה 57 אפשר לשפוט על עבירה של נסיון לעבור עבירה בכל בית משפט, שהיה לו שיפוט לשפוט על העבירה שניסה לעבור אותה:

בתנאי שלבית משפט שלום, לא תהיה סמכות לגמול כל הענשה, העולה על הענשה שהיה יכול לגמלה, אילו נעשתה העבירה.

...

שינוי מקום המשפט

70. למרות כל הוראת חוק להיפוכו של דבר אפשר יהיה לערוך שפיטה שאליה מתייחס חלק זה, בכל בית משפט בישראל, בפני שופט מחוזי או שופט שלום, הכל לפי הענין, שלו שיפוט בכל חלק מחלקי ישראל.

הוראות בדבר שפיטות תכופות בבתי-משפט מחוזיים

71א. (1) מקום שאיזה אדם הנאשם בעבירה על התקנות האלה, שעליה נשפטים באופן תכופ בבית משפט מחוזי (בין שהיא עבירה שעליה נשפטים באופן תכופ כזה ובין שהיא עבירה אחרת, בין שהיא פשע ובין שהיא עבירה אחרת), מתייצב או מובא בכל זמן לפני שופט שלום, יעביר שופט השלום, אם יירדש על כך על ידי היועץ המשפטי לממשלה, או נציגו, או מטעמם, את הענין לשפיטה תכופה בבית משפט מחוזי, וכן אם נמצא האדם הנאשם במשמורת או שוחרר בערבות, ישחרר אותו בערבות או יחזירה למשמורת (כפי שיוורה שופט השלום), כדי שיהיה מתייצב לפני בית משפט המחוזי.

(2) הועבר הענין לשפיטה תכופה בבית משפט מחוזי, רשאים היועץ המשפטי לממשלה או נציגו או

עבירות שעברו איגודים

73. מקום שאדם, אשר נתחייב בדיון בשל עבירה על תקנה מן התקנות האלה, הוא גוף מאוגד, ייחשב כל אדם, שהיה בזמן מעשה-העבירה מנהל או פקיד של הגוף המאוגד, כאשם בעבירה ההיא, אלא-אם יוכיח שנעשתה העבירה בלא ידיעתו, או ששקד כל שקידה ראויה כדי למנוע את מעשה-העבירה.

...

השגת חזקה, מקום שהחזקה היא עבירה

78. כדי להסיר ספק מצהירים בזה, כי מקום שהחזקה ברכוש או בדבר כל-שהוא, או חזקה בהם בנסיבות נקובות, היא עבירה על התקנות, תהווה גם השגת חזקה, או השגת חזקה בנסיבות ההן, באותם רכוש או דבר, את העבירה ההיא.

פיטורים

78א. לא יהיה עבירה על התקנות האלה שום דבר, הנעשה בידי כל חבר לחילות הממשלה, או בידי כל שוטר,

או בידי כל פקיד אחר של הממשלה, הפועלים בשעת מילוי תפקידם.

חובת-הוכחה

78. כל אדם שנאשם בעבירה על התקנות האלה, תהיה עליו החובה להוכיח כי משפטו נמצא בגדר כל פיטורים, שנוצרו בתקנה המתארת את העבירה או באופן אחר, או להוכיח שפוטר מכל דרישה, או שהחזיק בכל רשיון, תעודת-היתר, הסכמה או הרשאה.

מאסר

78. שר הבטחון רשאי לקבוע בצו שאפשר להשתמש במקומות מפורטים (שאינם בתי-סוהר לצרכי פקודת בתי-סוהר) לריצוי כל מאסר שבני-אדם צפויים לו עקב חיובם בדין על עבירות על התקנות האלה, והוא רשאי לתת אותן הוראות, שיראן נאותות לשם הבטחת שליטה והנהלה נאותים באותם מקומות וקיום הסדר בהם והענשת בני-אדם, האשמים בהפרעת סדר בהם. מקום, שאליו מתייחס צו לפי התקנה הזאת, ייחשב לצרכי תקנה 53 של התקנות האלה, כבתי-סוהר שנתכונן לפי פקודת-בתי-סוהר, 1940, או לפי כל פקודה המתקנת אותה או באה במקומה.

...

חלותו של חלק זה

79. כל-אימת ששר הבטחון סבור כי נחוץ או מועיל לעשות כן לשם הבטחת שלומו של הציבור, הגנתה של ישראל, קיומו של הסדר הציבורי או דיכויים של התקוממות, מרד, או מהומה, יהיה רשאי מזמן לזמן להטיל בצו את החלק הזה של התקנות האלה על כל מחוז או חלק של מחוז, וכן יהיה רשאי לשנות או לבטל כל צו כזה באותו אופן.

פירוש

80. בחלק זה -

"אות שעת-חירום" פירושו אות שמשמיעים אותו באמצעות צופר, והוא מורכב ממערכת תקיעות הבאות בזו אחר זו, וכל תקיעה ותקיעה נמשכת עשר שניות בקירוב ולאחריה באה הפסקה הנמשכת חמש שניות בערך;

"אות הפסקת שעת-חירום" פירושו אות שמשמיעים אותו באמצעות צופר והוא תרועה רצופה הנמשכת שתי דקות בקירוב;

"מחוז" פירושו כל מחוז, או חלק של מחוז, שעליהם הוטל החלק הזה של התקנות האלה;

"רשות" פירושה כל קצין בעל כתב-מינוי בחילות הממשלה או כל שוטר בדרגת סגן-מפקח של המשטרה או בדרגה גבוהה מזאת, או כל שוטר אחר, שהרשהו עלי-כך בכתב המפקח הכללי של המשטרה או מפקח משטרה.

סמכותה של רשות

81. (1) כל-אימת שאירע מעשה שלדעתה של הרשות הוא מסוכן, או עלול לסכן, את שלומו של הציבור, הגנתה של ישראל, או קיומו של הסדר הציבורי, או דיכויים של התקוממות, מרד או מהומה, והרשות רואה לנחוץ לעשות כן, תהיה הרשות רשאית לאסור, באמצעות מתן אות שעת-חירום, את תנועתם של כלי-רכב מנועיים בתחומי מחוז.

(2) מקום, שלאחר שניתן אות שעת-חירום בתחומי מחוז לפי תקנת-משנה (1), סבורה הרשות שאין עוד צורך לאסור את תנועתם של כלי-רכב מנועיים בתחומי המחוז, תהיה הרשות רשאית ליתן, או לגרום שיינתן, אות הפסקת שעת-חירום, שיבטל את אות שעת-חירום.

איסור תנועת כלי-רכב מנועיים

82. כל אימת שיינתן אות שעת-חירום בתחומי מחוז, לא יהיה, ולא ימשיך להיות רכב מנועי (זולת רכב מנועי שהוא בשליטתה של הרשות) בתנועה במחוז, עד שיינתן אות-הפסקת-שעת-חירום, המבטל את אות-שעת-חירום; ואם יהיה, או ימשיך להיות כל רכב מנועי בתנועה בניגוד לתקנה הזאת, ייחשב בעליו וכל אדם שהרכב נמצא בשליטתו וכל אדם, הנמצא ברכב, כאילו חדלו מלמלא אחר התקנה הזאת.

עונשים

83. כל אדם, החדל מלמלא אחר תקנה 82, יאשם בעבירה על התקנות האלה, ובלי לפגוע בכל הוראות אחרות של התקנות האלה יהיו כל שוטר או כל חבר לחילות הממשלה רשאים לנקוט בכל אותם צעדים ביחס לאותו אדם ולרכב המנועי הנדון, הנחוצים במידה סבירה כדי להשיג מילוי אחר תקנה 82.

...

פירוש ביטוי "התאחדות בלתי מותרת"

84. (1) בחלק זה פירושו של הביטוי "התאחדות בלתי-מותרת" הוא כל חבר בני אדם, בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד, ויהיה לו כל שם שהוא (אם יש לו שם) מזמן לזמן, אשר -

(א) ממליץ מסית, או מעודד בחוקתו או בתעמולתו אחת מן הפעולות הבלתי-מותרות הבאות, היינו -

(I) מיגור חוקתה של ישראל או ממשלת ישראל בכוח-הזרוע או באלימות;

(II) גרימת שואה או בוז, או הסתה לאיבה, כלפי ממשלת ישראל או שר משריה בתפקידו הרשמי¹;

(III) השמדת רכוש של ממשלת ישראל, או פגיעה בו;

(IV) מעשי טרור המכוונים כנגד ממשלת ישראל או כנגד עובדיה;

או שעשה איזה מעשים כאלה הנזכרים בפסקת-משנה (II), (III) או (IV) של הפסקה הזאת, או התיימר שהיה אחראי להם, או מעורב בהם; או

(ב) הכריז עליו שר הבטחון שהוא התאחדות בלתי-מותרת, וכולל, כל סניף, מרכז, ועד, קבוצה, סיעה או מוסד של כל חבר כזה.

(2) עם כניסתה לתקפה של אכרזה מאת שר הבטחון לפי פסקה (ב) של תקנת-משנה (1), כי איזה חבר בני-אדם הוא התאחדות בלתי-מותרת, תנבענה התיוצאות הבאות, דהיינו:

(א) כל אדם, שבחזקתו, משמרו או שליטתו נמצא כל רכוש (וביטוי זה פירושו נכסי מטלטלים ונכסי דלא ניידים מכל המינים) של ההתאחדות, וכל אדם שבידו כל חשבון או פקדון של ההתאחדות, או שהוא עשוי או יהיה עשוי לשלם כל סכום להתאחדות, ישלח בדואר רשום לשר האוצר, במשך 48 שעות, הודעה בכתב על העובדה היא (במסירת פרטים נכונים ומלאים על-כך);

(ב) שר האוצר רשאי לתת הוראות לכל אדם כזה (בין שמילא האדם הוא אחרי תקנת-משנה (1) ובין שלא מילא אחריה) המחיימות כל רכוש כזה, או את הסכום המגיע לפי כל חשבון כזה, או את הפקדון, או את הסכום, המשתלם לשר הבטחון, והדרושת מכל אדם כזה להעביר, למסור או לשלם את אלה, או לעשותם מצויים באופן אחר לרשותו של שר הבטחון, באותו אופן כפי שייקבע בהוראות;

(ג) שום אדם לא יסלק את החזקה בכל רכוש, חשבון, פקדון או סכום משתלם, כנזכרים בפסקה (א), או את המשמר או השליטה עליהם, ולא יטפל באלה ולא יפרוש מאלה, שלא בהתאם להוראות שניתנו לפי פסקה (ב), ללא רשות שניתנה בידי שר האוצר או מטעמו;

(ד) כל שוטר ואדם, שאותם הרשה על-כך שר האוצר בדרך-כלל או במיוחד, רשאים להיכנס לכל מקום, שבינם יש להם נימוק להאמין כי בהם נמצא כל רכוש או כל תעודה המתייחסת לכל רכוש או חשבון או פקדון או סכום משתלם, כנזכרים בפסקה (א), והם רשאים לחפש במקום האמור, וכן רשאים הם לבדוק כל רכוש כזה או תעודה כזאת ולקנות בהם חזקה ולעכבם בידיהם עד שיתן שר האוצר את ההוראות לפי פסקה (ב);

(ה) כל אדם ימסור באמיתות כל ידיעות

שברשותו, שאותן יתבע שר האוצר, או כל אדם הפועל לפי פקודותיו הכלליות או המיוחדות, בדבר כל רכוש, חשבון, פקדון או סכום משתלם, כנזכרים בתקנת-משנה (א);

(ו) כל אדם, המפר כל הוראה של תקנת-משנה זאת, או של כל הוראה או דרישה לפיה, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

עבירות

85. (1) כל אדם אשר -

(א) הוא חבר להתאגדות בלתי מותרת, או פועל כחבר, או

(ב) מנהל, או עוזר להנהלת התאחדות בלתי-מותרת או מחזיק בכל משרה או עמדה בהתאחדות בלתי-מותרת או תחת מרותה, או

(ג) עושה כל עבודה או מבצע כל שירות בשביל התאחדות בלתי-מותרת, אלא-אם יוכיח שהאמין בתום-לבב כי העבודה או השירות לא היו בשביל התאחדות בלתי-מותרת, או

(ד) נוכח בכל אסיפה של התאחדות בלתי-מותרת, או

(ה) מרשה או מניח שתיערך כל אסיפה של התאחדות בלתי-מותרת בבית, בנין או מקום כל-שהם, השייכים לו או מוחזקים בידו או בשליטתו, אלא-אם יוכיח שלא ידע על האסיפה ולא סייע לה בחשאי או שהאמין בתום-לבב כי האסיפה לא היתה אסיפה של התאחדות בלתי-מותרת, או

(ו) נמצא בחזקתו, במשמרו או בשליטתו ספר, חשבון, כתבי-עת, עלון-יד, כרזה, עיתון או תעודה אחרת כל-שהם, או קרנות, סמלים או רכוש כל-שהם, השייכים להתאחדות בלתי-מותרת, או מתייחסים אליה או מוצאים על-ידה, או לטובתה, או שהם מיומרים להיות שייכים להתאחדות בלתי-מותרת, או מתייחסים אליה או מוצאים על-ידה או לטובתה, או

(ז) כותב או - בדרך אחרת - מכין או מייצר, מדפיס, כותב, במכונת-כתיבה או מעתיק באופן אחר, מפרסם, מציג, מוכר או מציג למכירה, מפיץ, מעביר או מטפל בידי ביוודעים, בכל דבר שנוכר בפסקה (ו), או

(ח) גובה, מקבל, דורש או תובע תרומה או תמיכה להתאחדות בלתי מותרת או מתוך אמתלה שאלה נועדו להתאחדות בלתי-מותרת, או

על התקנות האלה.

חומר מדיני

96. (1) לא יידפסו ולא יפורסמו בישראל שום הודעה, אילוסטראציה, כרוז, מודעה, כרוז, חוברת או תעודה אחרת בדומה לאלה (בין בצורת מאמר ובין בצורת ציון עובדות או באופן אחר), המכילים חומר שיש לו משמעות מדינית, אלא אם הושגה תחילה תעודת-היתר חתומה בידי הממונה על המחוז של המחוז שבו מתכוונים לבצע אותם הדפסה או פרסום:

בתנאי שהתקנה הזאת לא תחול על כל חומר הכלול בעתון שבגינו עומדת בתקפה תעודת-היתר לפי תקנה 94.

(2) אדם המפר את התקנה הזאת יאשם בעבירה על התקנות האלה.

מתי אפשר ליתן צווים לפי החלק הזה

108. לא יתנו שר הבטחון או מפקד צבאי צו לפי החלק הזה בגין כל אדם אלא אם כן סבורים שר הבטחון או המפקד הצבאי, הכל לפי הענין, כי נחוץ או מועיל ליתן את הצו לשם הבטחת שלומו של הציבור, הגנתה של ישראל, קיומו של הסדר הציבורי או דיכויים של התקוממות, מרד או מהומה.

צווי-צמצום

109. (1) מפקד צבאי רשאי לתת צו, בגין כל אדם, לכל התכליות הבאות או מקצתן, היינו –

(א) כדי להבטיח שהאדם הוא לא יימצא בכל אחד מאותם השטחים בישראל שיינקבו כנ"ל, אלא במידה שהורשה לו הדבר בצו, או בידי אותם רשות או אדם שיהיו עשויים להינקב בצו;

(ב) כדי לדרוש ממנו שידיע על תנועותיו, באותו אופן, באותם זמנים ולאותם רשות או אדם שיהיו עשויים להינקב בצו;

(ג) לאסור או לצמצם את חזקתו של האדם שהוא בכלל הפצים נקובים או את שימושו בהם;

(ד) להטיל עליו אותם צמצומים שיינקבו בצו בדבר העברתו או עסקיו, בדבר בואו בקשרים או בחליפת-ידיעות עם בני-אדם אחרים, ובדבר פעולותיו ביחס להפצת חדשות או דעות.

(2) מפר כל אדם, שעליו ניתן צו כנ"ל, את דברי אותו הצו, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

השגחת משטרה

110. (1) מפקד צבאי רשאי להורות בצו שיהיה אדם כל-שהוא נתון להשגחת משטרה במשך כל תקופה שלא

(ט) פועל מטעם התאחדות בלתי-מותרת או כנציגה, בכתיבה, במלים, בסימנים או במעשים או בייצוג אחרים, במישרים או בעקיפים, בין שהדבר יסתבר כלמד מענינו, ובין מתוך העלאה על הדעת, או לימוד דבר מתוך דבר או בדרך אחרת, או (י) (בוטלה).

יהיה צפוי להיות נשפט באופן תכוף בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי, וכן –

(א) אם נשפט באופן תכוף בבית משפט שלום – יהיה צפוי, משיתחייב בדין, למאסר של שנה אחת או לקנס של מאה לירות או לאותם מאסר וקנס כאחד;

(ב) אם נשפט באופן תכוף בבית משפט מחוזי – יהיה צפוי, משנתחייב בדין, למאסר של עשר שנים או לקנס של אלף לירות או לאותם מאסר וקנס כאחד.

(2) בתקנה הזאת כולל המונח "תעודה" כל דבר שהוא רשומה של, או שבו נרשם, כל דבר, בין באותיות, ובין בספרות, בתווים, או בתמונות או בתיאור אחר, או ביותר מאחד מן האמצעים ההם.

...

תעודות-היתר לעיתונים

94. (1) לא יידפס, או לא יצא לאור שום עתון, אלא אם ישיג בעליו תעודת-היתר חתומה בידי הממונה על המחוז של המחוז שבו נדפס או יידפס העתון.

(2) הממונה על המחוז רשאי, ככל אשר יישר בעיניו ומבלי לתת כל טעם לדבר, להעניק או לסרב מלהעניק כל תעודת היתר כזאת, והוא רשאי לצרף אליה תנאים, והוא רשאי בכל זמן להתלות או לבטל כל תעודת-היתר כזאת או לשנות או למחוק כל תנאים שצורפו לתעודת-ההיתר או לצרף אליה תנאים חדשים.

(3) כל אדם המפר את התקנה הזאת או את תנאיה של כל תעודת-היתר שניתנה לפיה, ובעליו ועורכו של העתון, שביחס אליו נעשתה ההפרה, יאשמו בעבירה על התקנות האלה.

הודעות רשמיות

95. (1) בלי לפגוע בהוראותיו של סעיף 10 מפקודת העתונות מקום שרוצים לפרסם בכל עתון כל חומר הכלול בכל הודעה רשמית שהוציאה לידיעת הרבים פקיד המודיעין, וההודעה אינה מתפרסמת כלשונה וככתבה, יכיל החומר המתפרסם את כל העובדות העיקריות שנאמרו בהודעה.

(2) הופרו הוראותיה של התקנה הזאת, יאשמו העורך, המדפיס והמו"ל של העתון, כל אחד ואחד, בעבירה

תעלה על שנה אחת.

(2) כל אדם, שניתן בהשגחת משטרה בצו כנ"ל, יהיה כפוף לכל הצמצומים הבאים, או מקצתם, ככל אשר יורה המפקד הצבאי, היינו -

(א) יהיה נדרש לגור בתחומיו של כל שטח בישראל, שיקוב אותו המפקד הצבאי בצו;

(ב) לא יורשה להעתיק את מקום מגוריו לכל שטח אחר שבאותו מחוז-משטרה עצמו בלא הרשאה בכתב של מפקח המשטרה במחוז, או לכל מחוז-משטרה אחר בלא הרשאה בכתב של המפקח הכללי של המשטרה;

(ג) לא יעזוב את העיר, הכפר או הנפה, שבהם הוא גר, בלא הרשאה בכתב של מפקח המשטרה במחוז;

(ד) יודיע בכל זמן למפקח המשטרה במחוז, במחוז-המשטרה שבו הוא גר, את הבית או את המקום שבו הוא גר;

(ה) יהיה חייב, בכל זמן שידרוש ממנו הפקיד הממונה על המשטרה בשטח שבו הוא גר, לבוא אל תחנת-המשטרה הקרובה ביותר;

(ו) יישאר מאחורי דלתות ביתו למן שעה אחת לאחר שקיעת החמה ועד להנף החמה, והמשטרה תהיה רשאית לבקר אותו במקום מושבו בכל זמן.

(3) כל שוטר או כל חבר לחילות הממשלה רשאים לאסור כל אדם שבגינו ניתן צו לפי תקנות-משנה (1) ו-(2), ולהובילו לשטח שהוא צריך להיות בו.

(4) מפר כל אדם שעליו ניתן צו כנ"ל, את דבריהם של הצו האמור או של התקנה הזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

...

עובדים ציבוריים

113. כשניתן צו לפי החלק הזה על עובד ציבורי, רשאי שר הבטחון לצוות כי יפוטר אותו עובד ממשרתו או כי תעוכב משכרתו, כולה או מקצתה, במשך הזמן שבו עומד הצו בתקפו.

...

החרמת רכושם של יחידים

120. שר הבטחון רשאי להורות בצו כי יוחרמו לזכות ממשלת ישראל כלל רכושו, או מקצתו, של כל אדם שבו נוכח שר הבטחון לדעת כי עבר, או ניסה לעבור, או חיזק את ידי העוברים, או היה שותף לאחר מעשה לעוברים עבירה על התקנות האלה, עבירה שבה כרוכות אלימות או הטלת-אימה, או עבירה שעליה נדונים בבית-משפט צבאי.

הארכת כפייה של משטרה נוספת בשטחים מסויימים

121. (1) נוכח מפקד צבאי לדעת כי תושביו של כל שטח חדלו לסייע, כדי מידה סבירה כי יש בידם לעשות כן, לחילות הממשלה או לחיל המשטרה לשם הבטחת שלומו של הציבור, קיומו של הסדר הציבורי או דיכויים של התקוממות, מרד או מהומה, יהיה רשאי להורות כי תישלח משטרה לשטח ההוא, וכן יהיה רשאי לדרוש בצו ממחוזיקי מקומות בשטח הזה כי יספקו חינום למשטרה שנשלחה כן אותם אכסון ומזון ולמשך אותה תקופה שיינקבו בצו.

(2) חדל המחוזיק בכל מקום מלמלא אחר הצו, יאשם בעבירה על התקנות האלה, וכל חברים לחיל המשטרה, הנדונים בזה, רשאים לתפוס ולהחזיק במקומו, ולפנות את המחוזיקים הקודמים, ללא תשלום, וכן רשאים כל חברים כאלה הנ"ל לתפוס ולהחרים ללא תשלום כל מזון שבו.

העברה ותעבורה

122. (1) מפקד צבאי, או אדם הפועל בהרשאתו הכללית או המיוחדת של מפקד צבאי, רשאים בצו או מתוך מתן הוראות או באופן אחר -

.....

(ב) לדרוש, או לקבוע הוראות כדי שידרשו מבני-אדם שהם בעלים לכל כלי-רכב, או שנמצא בחזקתם או בשליטתם כל כלי-רכב, שישתמשו בכלי-הרכב להובלת אותן הסחורות ובאותם זמנים ובאותן דרכים שיינקבו;

הסרת מחסומים מדרכים

123. כל חבר לחילות הממשלה או לחיל המשטרה רשאים לדרוש בצו מכלל תושביה של כל עיר, כפר, שטח או שכונה, או ממקצתם, להסיר מכל דרך שבאותם עיר, כפר, שטח או שכונה כל מיתרס או כל זכוכית, מסמרים או מחסומים או מכשולים אחרים לשימוש נאות באותה דרך לתעבורה או באופן אחר, וכל אדם המפר כל צו כזה יאשם בעבירה על התקנות האלה.

השגת גבול ושוטטה

127. (1) שום אדם לא -

(א) יבצע השגת-גבול בכל מקום שעליו חלה התקנה הזאת מעיקרה, או

(ב) ייכנס או ירד בכל כלי-רכב, אניה או אווירון, המשמשים או המיוחדים לכל צורך מצרכיו של שירות הממשלה, או יבצע השגת-גבול במקום שבשכנותם של אותם כלי-רכב, אניה או אווירון.

וכל אדם, הפועל מתוך הפרת התקנה הזאת, או שנמצא בכלי-רכב, אניה, או אווירון כל-שהם בכל מקרה שבו נכנס או ירד בהם מתוך הפרת התקנה הזאת, יאשם

בעבירה על התקנות האלה, ובלי לפגוע בכל הליכים שיהיה אפשר לנקוט בהם נגדו, יהיו כל חבר לחילות הממשלה או כל שוטר רשאים להרחיקו מן המקום או מכלי-הרכב, האניה או האווירון, הכל לפי הענין.

(2) כל אדם שיימצא לכל תכלית העשויה לפגוע בשלומו של הציבור או בהגנה או בקיומו של הסדר הציבורי, בכל מקום, או בשכנותו של כל מקום, שעליהם חלה התקנה הזאת מעיקרה, או בכל כלי-רכב, אניה או אווירון כאלה הנ"ל, יאשם בעבירה על התקנות האלה; ומקום שהוכח, - בכל הליכים שנקטו בו על אדם מכוח תקפה של תקנת-המשנה הזאת, כי היה נוכח, בזמן הנדון, בבנינים, במקום בכלי-הרכב, באניה או באווירון הנוגעים בדבר, או בשכנותם, תהיה התביעה רשאית להביא אותה ראייה נוספת לאפיו של אותו אדם (ובכלל זה ראייה כי נתחייב בדין לשעבר על עבירה כל-שהיא), שתהיה נוטה להראות כי היה נוכח כך לכל תכלית כזאת.

(3) כל אדם, המשוטט בשכנותו של כל מקום שעליו חלה התקנה הזאת מעיקרה, או כל כלי-רכב, אניה או אווירון כאלה הנ"ל, והוא ממשך לשוטט בשכנות ההיא לאחר שדרש ממנו חבר לחילות הממשלה או שוטר לעזוב אותם, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

(4) המקומות, שעליהם חלה התקנה הזאת מעיקרה, הם מקומות המשמשים או המיוחדים -

(א) לאחד מצרכיו של שירות הממשלה או להגנה, או

(ב) לביצועו של כל שירות חיוני.

...

פירוש

127א. בחלק זה -

"סימן נקוב בשם" פירושו כל סימן-המצאה, ציון הבחנה או סימני-היכר, או סימן-זהוי, או כל סימן-הבחנה אחר, של רשות, או כל סימן הדומה כל-כך לאותם סימן-המצאה, ציון, סימני-היכר, מספר-זהוי, או סימן-זהוי או סימן-הבחנה אחר, שיש בהם כדי להטעות;

"רשות" פירושה כוחות ממשלת ישראל או מחלקה שלה;

"רשות מקומית למתן רשיונות" כמשמעותה בתקנות התעבורה;

"רשיון" פירושו רשיון להחזיק רכב מנועי לפי פקודת התעבורה, או כל תקנות שהותקנו לפיה.

איסור

127ב. אסור לכל אדם לעשות בידועים את אחד הדברים האלה:

(א) לשים או לגרום או להרשות לשים, על כל רכב מנועי סימן נקוב בכל שם, בין באמצעות משיחה בצבע ובין באמצעות ציור או בכל אופן אחר; או

(ב) לצבוע או לגרום או להרשות לצבוע כל רכב מנועי באופן שצבעו או צבע כל חלק ממנו יש בו כדי להביא בני-אדם לחשוב כי הרכב המנועי שייך לרשות; או

(ג) להשתמש, או לגרום או להרשות להשתמש, בכל רכב מנועי -

(I) הנושא עליו סימן נקוב בכל שם; או

(II) שצבעו או צבע כל חלק ממנו יש בו כדי להביא בני-אדם לחשוב כי הרכב המנועי שייך לרשות.

כוח לדרוש את סילוקם של סימנים מסוימים מכלי-רכב מנועיים ואת שינוי צבעם

127ג. בלי לפגוע בהוראותיה של תקנה 127ב, כל מקום שנראה לרשות מקומית למתן רשיונות כי -

(א) כל רכב מנועי שבגיניו עומד בתקפו רשיון נושא עליו סימן נקוב שם כל-שהוא; או

(ב) צבעו של רכב מנועי או של כל חלק ממנו שבגיניו עומד בתקפו רשיון, יש בו כדי להביא בני-אדם לחשוב כי הרכב המנועי שייך לרשות תהיה הרשות המקומית למתן רשיונות רשאית -

(I) להורות את המחזיק באותו רשיון, בהודעה בכתב שתימסר לו, שיסלק או ימחה אותן סימן נקוב בשם מעל אותו רכב מנועי, או הכל לפי הענין, לשנות את צבעו של אותו רכב או של חלק ממנו, כדי הנחת דעתה של הרשות המקומית למתן רשיונות, במשך אותה תקופה שלא תהיה פחות מארבעה-עשר יום מתאריך מסירת ההודעה, שתהיה אמורה בהודעה ושיחזיק - אחר-כך אותו סימן נקוב בשם מסולק או מחוי כנ"ל מעל אותו רכב מנועי או, הכל לפי הענין, להחזיק את צבעו או את צבעו של חלק ממנו ששונה כך;

(II) להורות מוזמן לזמן את המחזיק ברשיון, בהודעה בכתב שתימסר לו, להורות את הרכב המנועי לרשות המקומית למתן רשיונות לשם בדיקה באותו זמן ובאותו מקום שינוקבו בהודעה, כדי לברר אם קיימה הוראתה של הרשות המקומית למתן רשיונות כנ"ל.

כוח לסרב מלהוציא, לחדש או להעביר רשיונות

127ד. בלי לפגוע בהוראותיה של התקנה 127ב' או 127ג', מקום שהוגשה לרשות למתן רשיונות בקשה על רשיון לפי פקודת התעבורה או כל תקנות שהותקנו לפיה, או לחידוש

רשיון או להענקת אישור בדבר העברת רשיון, ונראה לה לרשות המקומית כי –

(א) הרכב המנועי שאליו מתיחסת הבקשה, נושא עליו סימן נקוב בכל שם; או

(ב) צבעו של הרכב המנועי או כל חלק ממנו שאליו מתיחסת הבקשה יש בו כדי להביא בני-אדם לחשוב כי הרכב המנועי שייך לרשות, תהיה הרשות המקומית למתן רשיונות רשאית, למרות כל דבר שבפקודת התעבורה או כל תקנות שהותקנו לפיה, לסרב מלהוציא או מלחדש אותו רשיון, או לסרב מלהעניק אישור בדבר העברתו של אותו רשיון עד שיסולק או יימחה אותו סימן נקוב בשם, או, הכל לפי הענין, עד שישונה צבעו של אותו רכב מנועי או חלק ממנו, כדי הנחת דעתה של הרשות המקומית למתן רשיונות.

עבירות על תקנות 127 ו-127ג

127. כל אדם העובר על הוראותיה של תקנה 127 או העובר על כל הודעה שהוצאה לפי תקנה 127ג, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

...

שירותי דואר

128. שר הבטחון רשאי להורות בצו, אם נראה לו הדבר נחוץ או מועיל לטובת שלומו של הציבור, הגנתה של ישראל או קיומו של הסדר הציבורי - כי ייסגרו כל משרדי-הדואר, או מקצתם, או כי יותלו כל השירותים, או מקצתם, שנותנת אותם הנהלת הדואר בכל משרדי-הדואר, או מקצתם.

...

התערבות בעניני חילות הממשלה וכו'

131. כל אדם, אשר –

(א) יעשה כל מעשה, בשעה שיש לו טעם סביר להאמין, כי זה עלול למנוע חברים לחילות הממשלה או לחיל המשטרה, או בני-אדם העוסקים בביצוע שירותים עיקריים, מלבצע את תפקידיהם, או עלול לפגוע בביצוע הני"ל; או

(ב) יעשה כל מעשה ביחס לכל אדם, שהוא יודע בו כי הלה חבר לחילות הממשלה או לחיל המשטרה או אדם העוסק בביצוע שירותים עיקריים, בכוונה לעשותו על-ידי-כך בלתי-מוכשר לבצע ביעילות את תפקידיו, או לעסוק ביעילות בעבודתו כאדם שנשתנה כן, הכל לפי הענין, יאשם בעבירה על התקנות האלה;

בתנאי שלא יאשם אדם בעבירה כנ"ל, רק מפני שהוא משתתף בשביתה, או מפתה בדרכי-שלום כל אדם אחר להשתתף בשביתה.

חקירות מקרי מוות וכו'

133. (1) למרות כל דבר סותר שנאמר בפקודת חוקרי סיבות המוות –

(א) רשאי חוקר מקרי מוות לוותר על עריכת חקירת מקרה-מוות בדבר גוויתו של כל חבר לחילות הממשלה פרט לגוויה המוטלת בתחומי שיפוט, שפלטו הים ליבשה;

(ב) מקום שנוכח חוקר מקרי-המוות, האחראי לעריכת חקירת מקרה-מוות בדבר גוויתו של כל אדם, לדעת שאותו אדם נהרג כתוצאת פעולותיהם של חילות הממשלה או של חיל המשטרה, שנערכו לתכלית דיכוי הפרת-סדרים, רשאי חוקר מקרי-המוות לוותר על עריכת חקירת מקרה-מוות בדבר גוויתו של אותו אדם.

מעשים מטעים והטעיה

134. (1) כל אדם, אשר –

(א) יעשה כל מעשה המחושב להעלות על הדעת בשקר, כי הוא או כל אדם אחר פועלים או אינם פועלים (בין בדרך-כלל ובין בתפקיד מיוחד) בשירותה או מטעמה של הממשלה או בשירותה או מטעמה של ממשלה זרה, או כחבר לחיל המשטרה או לגדוד מכבי אש, או בשירותו או מטעמו של מפעל העוסק בביצוע שירותים חיוניים, או

(ב) יעשה, ביחס לכל רכוש, כל מעשה המחושב להעלות על הדעת בשקר, כי הרכוש שייך או אינו שייך לממשלה, או נמצא או אינו נמצא בחזקתה או בשליטתה של הממשלה, או מויין, נבחר או יוחד או שלא מויין ולא נבחר ולא יוחד מטעם הממשלה לתכלית מיוחדת, או

(ג) יעשה, כל מעשה שבאמצעותו תימסרה, או עלולות להימסר, לקהל - או לכל חלק ממנו - הוראות, הדרכות או ידיעות המיומרות בשקר כי הוצאו או ניתנו כהלכה לתכליות הקשורות אל הגנתה של ישראל או אל הבטחת שלומו של הציבור או הסדר הציבורי, או

(ד) יתן כל אות-הגנה באופן אחר מאשר לתכלית אשר לשמה הורשה מתן האות ההוא בידי שר הבטחון או מטעמו, או בידי רשות שהוגדרה בתקנה 80, או באופן אחר מאשר בנסיבות שבהן הורשה מתן האות כנ"ל, או יעשה כל מעשה, או יודיע כל הודעה כשהיה לזו טעם סביר להאמין כי המעשה או ההודעה

עלולים להביא לידי כך שיינתן אותו את באופן אחר מאשר לתכלית ההיא או באופן אחר מאשר בנסיבות ההן, או יעשה כל מעשה, כשיהיה לו טעם סביר להאמין שעלולים לטעות ולחשוב את המעשה למתן אות כזה, או

...

(2) בתקנה הזאת הביטוי "אות-הגנה" פירושו כל את שהורשה בידי שר הבטחון או מטעמו לשמש לכל תכלית הקשורה אל הגנתה של ישראל או אל הבטחת שלומו של הציבור או הסדר הציבורי, והוא כולל כל את שעת-חירום או את הפסקת שעת-חירום כפי שהוגדרו בתקנה 80.

מכירת משקה משכר

135. (1) למרות כל דבר הכלול בפקודת מכירת משקאות משכרים, 1935, רשאי מפקד צבאי בצו לאסור, לצמצם או להסדיר מכירת משקאות משכרים לחילות הממשלה ולחיל המשטרה, ובלי לפגוע בכללותה של הסמכות הזו אפשר ליתן כל צו כזה על –

(א) מכירת כל סוג של משקה משכר או מכירת משקה משכר בכלל;

(ב) מכירה לשם צריכה במקום המכירה או צריכה מחוץ למקום המכירה;

(ג) מכירה במקומות שיש עליהם רשיון בכלל, או במקומות שיש עליהם רשיון בכל שטח נקוב או במקומות נקובים שיש עליהם רשיון;

(ד) מכירה לחברים לחילות הממשלה ולחיל המשטרה בכלל או לכל סוג של חברים לחילות הממשלה או לחיל-המשטרה;

(ה) מכירה בכל צירוף של אותן נסיבות.

(2) כל אדם, המפר כל צו לפי התקנה הזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

שימת-הודעות מסויימות לראווה בידי מוסדות מסויימים

135א. (1) מפקד צבאי רשאי להורות לבעליו של כל מוסד או לאדם שבידו השליטה עליו או הנהלתו –

(א) לשים לראווה למשך אותה תקופה, שהמפקד הצבאי יקוב אותה, במקום ניכר לעין על הדלת או הכניסה לאותו מוסד או סמוך לה הודעת "מחוך לתחום", שתהיה ערוכה באותן מלים של אותה מידה, שתהיינה עשויות להינקב כניל, כדי להראות כי המקום נמצא מחוץ לתחום שבו מותרים לבוא חברים לחילות הממשלה; או

(ב) להסיר ולשמור כי תהיה מוסרת, במשך אותה תקופה שהמפקד הצבאי יקוב אותה,

כל הודעה שתושם לראווה במקומו או ליד מקומו של אותו מוסד, והיא מראה או נוטה להראות כי המקום הוא בתחום שבו מותרים לבוא חברים לחילות הממשלה.

(2) כל אדם המפיר הוראה שניתנה לפי תקנת-משנה (1) יאשם בעבירה על התקנות האלה.

(3) בתקנה הזאת "מוסד" פירושו כל מלון, בית-אוכל, פנסיון, בית-מחסה, בית-אושפזים, בית-לינה, מסעדה, קפה, בית-קפה, חדר-יתה, בר, מזנון, מועדון, קנטינה או מקום כיוצא מאלה שנותנים בהם התאכסנות או שמכינים בהם מאכל או משקה למכירה או שהם נמכרים בהם לצריכת בני-אדם.

...

מסירת כלי-יריה

137א. (1) מקום אשר - לפני תחילת תקפן של תקנות ההגנה (שעת-חירום) (תיקון מס' 11), 1947 - ביטלו מפקד צבאי או ממונה על מחוז, לפי הוראותיה של תקנה 8(3) מן התקנות לשעת חירום, 1936, או לפי תקנה 137(1)(ג) מן התקנות האלה, רשיון שהוצא לפי סעיף 15 לפקודת כלי היריה, או כל רשיון לשאת כלי יריה או להשתמש בו, שהוצא לפי אותה פקודה, או ביטלו רשות למתן רשיונות לפי פקודת כלי-היריה או מפקד צבאי כל רשיון לשאת כלי יריה אחד או יותר מאחה, שהוענק לפי תקנה 137(3) מן התקנות האלה, אולם הכלי או הכלים של כלי יריה, שבגינם הוצא או הוענק אותו רשיון, לא נמסר או לא נמסרו לקצין הממונה על תחנת-משטרה, כי אז צריך המחזיק באותו רשיון –

(א) להדביק על הקת של אותו כלי יריה או של כל אחד ואחד מאותם כלים של כלי יריה, הכל לפי הענין, תווית שעליה יצויינו שמו ומקום מושבו, וכן תיאורו של כלי היריה, וכן

(ב) למסור, במשך ארבעה-עשר יום מתאריך תחילת תקפן של תקנות ההגנה (שעת-חירום) (תיקון מס' 11), 1947, אותו כלי או כלים של יריה לקצין הממונה על תחנת-המשטרה הקרובים ביותר למקום מושבו של אותו מחזיק.

(2) מקום אשר, בזמן תחילת תקפן של תקנות ההגנה (שעת חירום) (תיקון מס' 11), 1947, או לאחריה, ביטלו מפקד צבאי או ממונה על מחוז כל רשיון שהוצא לפי סעיף 15 של פקודת כלי-היריה או כל רשיון לשאת כלי יריה או להשתמש בו, שהוצא לפי אותה פקודה, או ביטלו רשות למתן רשיונות לפי פקודת כלי היריה או מפקד צבאי כל רשיון לשאת כלי יריה אחד או יותר מאחה, שהוענק לפי תקנה 137(3) מן התקנות האלה, כי אז צריך המחזיק באותו רשיון –

(א) להדביק על הקת של אותו כלי יריה או של כל אחד ואחד מאותם כלי יריה, הכל

לפי הענין, תווית שעליה יצוינו שמו ומקום מושבו, וכן תיאורו של כלי היריה, וכן

(ב) למסור, במשך ארבעה-עשרה יום מזמן קבלת ההודעה על אותו ביטול מאותם מפקד צבאי או ממונה על מחוז או רשות למתן רשיונות, הכל לפי הענין, אותם כלי או כלים של כלי יריה לקצין הממונה על תחנת המשטרה הקרובה ביותר למקום מושבו של אותו מחזיק.

(3) הקצין הממונה על כל תחנה ותחנה מתחנות המשטרה ינהל, או יגרום שיתנהל, פנקס על כל כלי היריה הנמסרים לו לפי הוראותיהן של תקנות משנה (1) ו-(2) ואותו פנקס יכיל -

(א) את שמו ומקום מושבו של המחזיק ברשיון, שהוצא בגין כל כלי יריה כזה;

(ב) את תיאורו של כל כלי יריה, וכן

(ג) את תאריך מסירתו של כל כלי יריה כזה באותה תחנת משטרה.

מה ייעשה בכלי-יריה

137ב. (1) מקום שבזמן כלי-שהוא -

(א) לפני תחילת תקפן של תקנות ההגנה (שעת חירום) (תיקון מס' 11), 1947, מסר המחזיק בכלי יריה לקצין הממונה על תחנת-משטרה אותו כלי יריה, שהרשיון שהוצא בגינו בוטל לפי הוראותיה של תקנה 8(3) מן התקנות לשעת חירום, 1936 או של תקנה 137(1)ג) מן התקנות האלה, או שבוטל הרשיון שהוענק בגינו לפי תקנה 137 (3) מן התקנות האלה, או

(ב) בזמן תחילת תקפן של תקנות ההגנה (שעת חירום) (תיקון מס' 11), 1947, או לאחריה, מחירים או מעכב מפקד צבאי כלי יריה שהרשיון שהוצא בגינו בוטל לפי תקנה 137(1)ג) מן התקנות האלה, או שבוטל הרשיון שהוענק בגינו לפי תקנה 137(3) של התקנות האלה, או שהמחזיק באותו רשיון מוסר את כלי היריה לקצין הממונה על תחנת משטרה, ראשי המפקח הכללי של המשטרה, למרות כל דבר הכלול בפקודת כלי-היריה או כל תקנות שהותקנו לפיה, להכריע לפי שיקול דעתו המוחלט -

(א) אם יושמד אותו כלי יריה או יסולק באופן אחר, וכן, על אופן השמדתו או סילוקו, הכל לפי הענין;

(ב) אם ישולמו כל פיצויים לכל אדם

תמורת אותו כלי יריה, ואם ישולמו, האופן שבו יידרשו בני אדם להגיש תביעות על פיצויים כאלה, על האופן והזמן שבהם תוגשנה אליו תביעות ועל סכומם של אותם פיצויים.

(2) מקום שהמפקח הכללי של המשטרה מכריע לפי הוראותיה של תקנת משנה (1) שישתלמו פיצויים לכל אדם בגין כל כלי יריה, יגיש לחשב הכללי העתק מאותה הכרעה החתום בידו, והחשב הכללי יתן הרשאה על תשלומם של אותם פיצויים בהתאם לכך.

(3) כל הכרעה שהכריע המפקח הכללי של המשטרה לפי תקנת-משנה (1) תהיה סופית, ולא תהיה כפופה לשום הליכים בבית משפט כלי-שהוא.

סמכויות נוספות של המפקח הכללי של המשטרה בנוגע לחמרי נפץ, כלי-יריה ותחמושת

137ג. (1) יהיה מותר למפקח הכללי של המשטרה, למרות כל הוראה בכל חוק האומרת את ההפך, להורות כי כל חומר נפץ או חומר אשה, לפי דעתו, עשוי לשימוש בייצור חמרי נפץ, או כל כלי יריה שאין עבורו רשיון, או כל תחמושת (יהיה המחזיק בהם או המשגיח עליהם מי שיהיה) יושמדו או שיטופל בהם באופן אחר, ולהורות את אופן ההשמדה או הטיפול כאלה ולנקוט בכל אותם צעדים שיראה אותם נאותים (לרבות פגישת החומר, כלי הנשק או התחמושת, בכל מקום אשר יימצאו בו) כדי לבצע השמדה או טיפול כאלה.

(2) כאשר המפקח הכללי הורה את השמדתם של כל חומר, כלי נשק או תחמושת, או הטיפול בהם, הוא רשאי להורות כי ישולמו פיצוי לכל אדם בעד אותם חומר, כלי נשק או תחמושת, ואת האופן בו יידרשו אנשים להגיש תביעות לפיצוי כזה, והאופן והזמן שבהם תביעות כאלה יוגשו אליו, ואת סכומם של אותו פיצוי.

(3) כאשר הורה המפקח הכללי של המשטרה כי פיצוי ישתלם לאיזה אנשים כאמור לעיל, יעביר לחשב הכללי העתק הוראתו, והחשב הכללי יגרום לתשלום הפיצוי בהתאם לכך.

(4) כל הוראה מאת המפקח הכללי של המשטרה תהיה סופית ולא תהיה כפופה לכל הליכים בכל בית משפט.

...

פגיעות ברכוש וכו'

139. (1) כל אדם, אשר בשעה שאינו חבר לחילות הממשלה או חבר לחילות המשטרה, הפועלים בשעת מילוי תפקידם -

(א) פוגע, או עושה כל מעשה המחושב

הדחת בני-אדם שלא ימלאו את חובתם

141. (1) כל אדם, אשר -

(א) משתדל להדיח בני-אדם הנמצאים בחילות הממשלה או בחיל המשטרה, או העוסקים בביצוע שירותים עיקריים, מלמלא את חובתם, או לעורר בין אותם בני-אדם אי-שביעת רצון העלולה להביאם לידי הפרת חובתם, או

(ב) יש באחזתו או בשליטתו - מתוך התכוונות להפר, או לסייע להפר, לחוק ידני מפרייה, או ליעוץ או להשיג את הפרתה של פסקה (א) - כל תעודה בת טיב כזה, שהפצת העתקיה בין כל בני-אדם כאלה הנ"ל עשויה להיות הפרה כזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

(2) תביעה על עבירה לפי התקנה הזאת לא תיערך אלא בהסכמתו של היועץ המשפטי לממשלה.

תעמולה

142. (1) כל אדם, אשר -

(א) משתדל, בין בעל-פה ובין באופן אחר, להשפיע על דעת הקהל (בין בישראל ובין במקומות אחרים) באופן העלול להיות פוגע בשלומם של הציבור, בהגנה או בקיומו של הסדר הציבורי, או

(ב) עושה פעל כלי-שהוא, או יש באחזתו חפץ כלי-שהוא, מתוך כוונה לעשות, או להקל את עשייתה של, כל השתדלות כזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

(2) תביעה על עבירה לפי התקנה הזאת, לא תיערך אלא בהסכמתו של היועץ המשפטי לממשלה.

חזקה ועיסוק שלא-בהיתר בכלי-ידיה וכו' השייכים לחילות צבא או משטרה

143. (1) כל אדם, אשר - ללא הרשאה מותרת או צידוק סביר, וחובת הוכחה לכך תהיה מוטלת עליו -

(א) יעכב, יקנה, יחליף או יקבל מכל חבר לחילות הממשלה או לחיל-המשטרה או מכל עריק מכל חילות כאלה או מכל אדם, הפועל מטעמם או בשמם של כל בני-האדם הנ"ל, או

(ב) יתבע בפה או ישיא אחד מבני-האדם האמורים למכור, לסלק, או להעביר מרשותם, או

לפגוע, או למנוע את השימוש או הפעולה הנאותים, בכל בנין ציבורי, מסילת-ברזל, תעלה, גשר, דרך מסילת-טראם, כלי-רכב קו טלגראף או טלפון או מכשיר אלחוטי, כבל או מוסדה, מכרה, חנות, בית-חרושת, מפעל-מים, תחנה מחוללת חשמל, או כל מפעל או מוסדה המשמשים או מסוגלים לשמש לסדורם, להספקתם, להחסנתם או להעברתם של מוון, דלק, תחמושת, מים, אור, חום או כוח.

(ב) מתקרב, או נמצא בשכנות, או נכנס לכל מקום או רכוש כאלה הנ"ל, בכוונה לפגוע בהם,

יאשם בעבירה על התקנות האלה, אלא-אם יוכיח שפעל בהרשאה מותרת או בהודמנות מותרת.

(2) לצרכיה של פסקה (ב) מתקנת-משנה (1) ייחשב

אדם כאילו הוא מתכוון לעשות מעשה-פגיעה כמתואר בפסקה האמורה, אם עקב היותו מחזיק בכל חפץ נפיץ או מבעיר או נשק העלול לגרום מיתה או קלע מסוכן, או עקב נסיבות המקרה באופן אחר, או עקב התנהגותו, בא בית המשפט לכלל דעה שכוונתו היתה לעשות אותו מעשה-פגיעה.

תיקון-בדק בניינים מסויימים

139א. מקום שלדעת הממונה על המחוז נעשה כל בנין או חלק של בנין, המשמש לדיוורם של בני-אדם, בלתי-ראוי לדיוור כזה, בתוצאת כל מעשה טרור או כל מעשה שנעשה בידי כל חבר לחילות הממשלה או לחיל המשטרה למען עמוד בפני כל התקפת-אימתנים ממשית, או התקפת-אימתנים שחוששים לה, או כדי להגן על בני-אדם או רכוש מפני סכנות הכרוכות בהתקפה כזאת, רשאי הממונה על המחוז, לפי שיקול-דעתו המוחלט, להרשות כל אדם לבצע אותם תיקוני-בדק באותם בנין או בחלק מבנין, שיהיו דרושים לחלוטין, לדעת הממונה על המחוז, כדי לעשות אותם בנין או חלק של בנין ראויים לדיוורם של בני-אדם.

הפרעה

140. כל אדם המפריע לכל חבר לחילות הממשלה או לכל שוטר, הפועלים בשעת מילוי תפקידם, או לכל אדם המשתמש בכל סמכויות או המבצע כל תפקידים שהוענקו לו או הוטלו עליו בתקנות האלה, או בכל צווים, הוראות, דרישות או הודעות שלפיהן, או הממלא באופן אחר תפקידים מותרים הקשורים אל שלומם של הציבור, הגנתה של ישראל, קיומו של הסדר הציבורי או לקיומם של ההספקה או השירותים החיוניים לכלל, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

איום כזה, כנזכר בפסקאות (א) או (ב), יאשם בעבירה על התקנות האלה.

(2) לצרכיה של התקנה הזאת, ייחשב אדם שהוא מדפיס עתון, חוברת או תעודה אחרת, אם הוא מכין אותם מתוך הדפסה, ליתוגראפיה, העתקה במכונת-כתיבה, צילום או כל דרך אחרת של הצגת חומר או העתקתו.

מכשירי מסירה אלחוטיים

143. כל אדם שיהיו בחזקתו או בשליטתו כל מכשירי מסירה אלחוטית או כל חלק של מכשיר כזה, בלי שהורשה על-יכך בתעודת-היתר שהוענקה בידי מפקד צבאי או מטעמו, או באופן אחר מאשר בהתאם לדבריה ולתנאיה של כל תעודת-היתר כזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

...

ידיעות כוזבות

146. כל אדם אשר –

(א) מוסר הרצאת-דברים כוזבת או תיאור כוזב, או משתמש בכל עבודה, דין-יחשבון או תעודה, הכוזבים באיזה פרט חשוב, לשם תכלית הקשורה בתקנות האלה, או בכל צו, הוראה, דרישה, הודעה או מינוי שלפיהן, או בתשובה על כל דרישה שנדרשה בהמשך לכל תקנה מן התקנות האלה, או

(ב) מזייף או משתמש, או משאיל או מניח לכל אדם אחר להשתמש, בכל תעודה שהוצאה לצרכיהן של התקנות האלה, או של כל צו, הוראה, דרישה, הודעה או מינוי שלפיהן, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

פיקוח על חבר עובדים צבאיים

146. (1) למרות כל דבר הכלול בכל חוק אחר, רשאי פקיד מורשה (כמוגדר להלן בזה) לדרוש מכל אדם, שהוא חבר לחילות הממשלה הנכנס או העומד להיכנס לישראל, או שבו יש לו טעם לסבור כי נכנס זה מקרוב לישראל, בין שאותו אדם הוא במדים ובין שאיננו במדים –

(א) למסור אותם ידיעות ופרטים על שמו, דרגתו, יחידתו, מקום-יעודו והרשאתו להיכנס לישראל,

(ב) לעשות דרכו למחוז-הפצו באותה דרך ובאותו אופן,

(ג) להתייצב בפני אותן רשויות אורחית או צבאית באותם זמנים ובאותו אופן, כפי שיוורה הפקיד המורשה.

(ג) יהיה מועבד בידי אחד מבני-האדם האמורים, בהיותו יודע בו שהוא משתייך לאחד מאותם החילות או שהוא עריק מאחד מאותם החילות, כדי למכור, לסלק, או להעביר מרשותו, או

(ד) יעבב, ימכור, יחליף, ימסור, יסלק, יקבל או יחזיק ברשותו – כל נשק, תחמושת, חמרי-נפץ, מלבושים, צרכי ציוד פרטי, מדליות או צרכים אחרים, שסופקו לשימושם של אחד מן החילות האמורים או של כל חפץ, שהוא רכושה של ממשלת ישראל או של כל מחלקה שלה, או כל חפץ שהיה מצוי באספקתם, או שיובא לישראל לשימושם, של מוסדות הצי, הצבא או חיל האוויר, יאשם בעבירה על התקנות האלה, ולמרות כל דבר הכלול בסעיף 3 של פקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה לפי כתב-אישום) יהיה עשוי לעמוד מיד לדין בפני בית משפט מחוזי, ומשיתחייב בדין יהיה צפוי למאסר של עשר שנים.

הימלטות ממשמורת

143. כל אדם שיימלט ממשמורת כל שהיא, שבה הוא נתון כחוק, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

זיהוי

143. כל אדם ימסור, משדרשו ממנו כל חבר לחילות הממשלה או כל שוטר, הפועלים בשעת מילוי תפקידם, לעשות כן, את שמו וכתבתו הנכונים ויראה את תעודת-הזהות אשר לו וכל ניירות אחרים שבחזקתו, שלפיהם יוכלו לזהותו אותם חבר לחילות הממשלה או שוטר; ואם יחדל מלעשות כן יאשם בעבירה על התקנות האלה.

הכרה

143. (1) כל אדם אשר –

(א) מאיים על אחר בגרם חבלה בגופו, או נזק לשמו הטוב, או לרכושו, או בגופו או לשמו הטוב של כל מי שאותו אדם מעוניין בו, ככוונה לגרום חשש לאותו אדם, או להניע אותו אדם לעשות כל מעשה שאינו מחוייב לעשותו לפי החוק, או לחרול מעשות כל מעשה, שהאדם ההוא זכאי לעשותו לפי החוק, כאמצעי להימנע מהוצאת אותו איום לפועל, או

(ב) מאיים באופן דומה ומתוך כוונה דומה על בני-אדם בדרך-כלל או על בני-אדם מכל סוג או מין, או

(ג) הוא המו"ל, העורך או המדפיס של כל עתון, חוברת או תעודה אחרת המכילים כל

(2) כל אדם החדל מלמלא אחר כל דרישה של פקיד מורשה, שנדרשה בהמשך לתקנה הזאת, יאשם בעבירה על התקנות האלה.

(3) בתקנה הזאת יהיה פירושו של הביטוי "פקיד מורשה" כל חבר לחילות בממשלה, הפועל בשעת מילוי תפקידו.

זיהוי בני-אדם נתונים במשמו

147. כל אדם, שנעצר לפי תקנה 111, וכל אדם הנמצא במשמורת מפני שנחשד על עברו עבירה על התקנות האלה, וכל אדם שנתחייב בדין על עבירה על התקנות האלה, יהיה אפשר - בלי לפגוע בכל סמכות מן הסמכויות האחרות בענין זה - לצלמם, למדרם ולבדקם, וכל שוטר רשאי לקחת את טביעות אצבעותיהם ואגודליהם. התצלומים שיעשו יכולים לכלול תצלום מפנים במלואם, תצלום מצד אמיתי ותצלום לכל אורך הגוף. המדידות שתיערכנה יכולות לכלול גובה במעומד וגדלם ומקומם, בייחסם זה לזה, של כל צלקת וסימן מובהק בכל חלק מן הגוף. הבחינה שתיערך תהיה כל בחינה הנחוצה כדי לגלות כל צלקת וסימן מובהק כאלה הנ"ל. טביעות אצבעות ואגודלים שתילקחנה תהיינה של נימיהם החיצוניים של האצבעות והאגודלים, או של האצבעות והאגודלים גם יחד של כל אחת משתי הידיים, או של שתייהן כאחת. לא יפורסם תצלום שצולם בהתאם לתקנה הזאת, אלא לשם מציאת מקומו של האדם הנוגע בדבר, ולא יראו אותו לשום אדם, אלא לשוטר או לפקיד של ממשלת ישראל או לחבר לחילות הממשלה, הפועלים בשעת מילוי תפקידם, או לאדם שהרשהו לראותו אחד מבני-האדם הנ"ל, הפועל מכוח תפקידו.

ערעור על תקפן של החרמות

147. מקום שבתוקף התקנות האלה, או בתוקף כל תיקון לכל פקודה שנעשה בתקנות אלה, הוחרם כל רכוש, בין מטלטלים ובין מקרקעים, אלא שבת המשפט לא ציווה או לא קיים התראה כזאת, לא ידון שום בית משפט או שום פקיד ממשלה בכל קושיה על תקפה של החרמה, אלא אם כן התביעה המשפטית או ההליכים, שבהם מעררים על תקפה של ההחרמה, הוחל בהם לא יותר משלושה חודשים לאחר שאדם המערער על התוקף ידע לראשונה על דבר ההחרמה; ולצרכי התקנה הזאת, בלי לפגוע בכללותה של ההוראה שלעיל ייחשב אדם כאילו הוא יודע על דבר החרמתו של כל רכוש, אם נמסרה מאת הרשות התובעת את ההחרמה, או מטעמה, הודעה בכתב לו או לקודמו בזכות הקניין, אם בדרך אישית או במכתב הערוך על שמו או על שם קודמו בזכות הקניין אל מקום מגוריו או מקום עסקיו הרגיל או הידוע לאחרונה, או אם הודעת ההחרמה נתפרסמה ברשומות.

חלות חלק ט"ו

148. הממשלה רשאית מזמן לזמן להטיל בצו את הוראותיו של החלק הזה על כל שטח או שטחים בישראל, שיינקבו בצו, מכל מקום בכפוף לשינויים כלשהם (בין בדרך הוספה, הוצאה מן הכלל, שינוי, ובין בדרך אחרת), שיינקבו בצו, או בכל צו שלאחריו, שיחולו על כל שטח נדון כזה. להוראותיו של החלק הזה תהיה נפקות ביחס לכל שטח נדון כזה, בכפיפות לכל שינויים שניקבו כן.

הגדרות

149. בחלק זה -

"בית-משפט" פירושו כל בית-משפט שאינו בית-משפט דתי, בית-משפט צבאי, או בית-משפט עירוני;

"ממונה על מחוז" פירושו ממונה על מחוז שבמחוזו נמצא כל השטח הנתון לשליטה או כל חלק ממנו, והוא כולל משנה לממונה על מחוז וסגן ממונה על מחוז שהופקדו במחוז ההוא;

"משרד ממשלתי" פירושו כל משרד, בנין או מוסד ממשלתיים, לרבות תחנות מסילות-ברזל, אך למעט כל תחנת-משטרה או כל משרד, או בנין, או מוסד של מועצת עיריה או מועצה מקומית;

"שטח נתון לשליטה" פירושו כל שטח או שטחים שעליהם הוטלו הוראותיו של החלק הזה ובהם הן עומדות בתקפן (בשינוי או ללא שינוי) מכוח תקפו של כל צו לפי תקנה 148.

סגירת משרדים ממשלתיים

150. (1) בכפיפות לכל הוראות שיינתנו ע"י ממונה על מחוז, יהיה ויישאר כל משרד ממשלתי, שבשטח הנתון לשליטה - סגור בפני הציבור ולא הממשלה ולא שום פקיד ציבורי מכוח תפקידו יהיו חייבים חובה כל-שהיא, כלפי בני הציבור, לעשות כל ענין הנעשה כרגיל באיזה משרד ממשלתי הסגור כאמור לעיל.

(2) פרט למה שהותקן בתקנת-משנה (1) לא תשפיע התקנה הזאת על כל חובה או התחייבות - בין בהווה ובין בעתיד - של אדם כל-שהוא לפי חוק כל-שהוא.

בתי-משפט

151. כל בית-משפט שבשטח הנתון לשליטה יהיו ויישארו סגורים, ושום בית-משפט חדש לא ייפתח בשטח הנתון לשליטה.

סמכותו של שר הבטחון לתת צווים

152. שר הבטחון רשאי בכל זמן להתקין בצו אותן הוראות שיראה אותן מועילות, כדי למנוע, לסלק או להמתיק

קשיים כל-שהם שנתגלו, או יתגלו, או עשויים להתגלות, בגלל חלותו של חלק ט"ו על שטחים בדרך-כלל או על שטח או על כל שטחים מיוחדים. לכל צד כזה תהיה נפקות למרות כל דבר שותר בתקנות האלה או בכל חוק אחר.

בתי-משפט צבאיים

153. (1) בכפופות להוראותיהן של תקנות-משנה (5) ו-(6) יהיה לבית-משפט צבאי שיפוט ייחודי (ביחד עם כל אותן סמכויות שהיו נאותות כדי להגשים אותו שיפוט) לשפוט כל בני-אדם, שבהם מיומר כי ביצעו, בשטח הנתון לשליטה, בין לפני היותו של השטח לשטח נתון לשליטה ובין לאחר-מכן, כל עבירה פלילית שעליה נקבעה הוראה בכל חוק (לרבות התקנות האלה), ולהטיל כל עונש, או לתת ולאכוף כל צד, שבית-משפט כל-שהוא היה יכול להטילו או לתיתו ביחס לאותה עבירה.

(2) התקנות האלה תחולנה, בשינויים שהענין מחייב, ביחס לכל עבירות כאלה, כאילו היו עבירות על התקנות האלה, שעליהן נשפטים אך ורק בבתי-משפט צבאיים.

(3) לא תיררשנה שום רשות או הרשאה לכל תביעה-לדין על כל עבירה כזאת או להוצאת כל כתב משפטי בויקה אל-כך.

(4) השיפוט שנמסר לבתי-משפט צבאיים בתקנה הזאת, אפשר להשתמש בו בגין עבירה, אף-על-פי שנתכוננו או התחילו או תלויים ועומדים הליכים ביחס לעבירה ההיא בכל בית-משפט אחר.

(5) התקנה הזאת לא תפגע בשיפוטו של כל בית-משפט עירוני לשפוט או להמשיך לשפוט כל ענין פלילי, שהיה לו בו שיפוט לשפטו, אילו לא הותקנה התקנה הזאת.

(6) מקום שמיומר כי בוצעה עבירה בשטח במסיבות, שבהן היה לבית-משפט צבאי שיפוט ייחודי, מלבד הוראותיה של תקנת-משנה (1), ולאחר-מכן השטח פוסק מלהיות שטח נתון לשליטה, כי אז -

(א) אם התחילה שפיטתה של העבירה המיומרת, או אם לא התחילה שפיטתה של העבירה המיומרת, אבל העבירה היא עבירה על התקנות האלה, ישאיר בית-משפט צבאי על שיפוט ייחודי ביחס לעבירה כאילו לא פסק השטח מלהיות שטח נתון לשליטה;

(ב) אם לא התחילה שפיטתה של העבירה המיומרת והעבירה אינה עבירה על התקנות האלה, יהיה לבתי-משפט אזרחיים אותו שיפוט עצמי ביחס לעבירה, כאילו לא הוכרו השטח לשטח נתון לשליטה.

בנקים

154. (1) מפקד צבאי רשאי להורות בצד כי בנק כל-שהוא שבשטח הנתון לשליטה יהיה ויישאר סגור, והוא רשאי לתת כל הוראות כאלה ולנקוט בכל צעדים כאלה שיראה אותם נאותים להבטחת בטיחותו של כל רכוש (לרבות שטרי-כסף, מזומנים, מתכות בלתי-טבועות או תעודות) הנמצא בבנק שנסגר כך. ימים כל-שהם של כל פרק זמן, שבמשכו סגור איזה בנק מכוח תקפו של כל צד כזה, ייחשבו, ביחס לבנק ההוא, כימי-פגרא לצורך סעיף 93 של פקודת שטרי-החליפין.

(2) יהיה זה מחובתו של המנהל או האדם, הממונים על כל בנק, למלא אחר כל צד או הוראה שניתנו מכוח תקפה של התקנה הזאת, ובחולון מילוי כזה רשאי מפקד צבאי לנקוט באותם צעדים שיראה אותם נאותים להשגת התכלית שלשמה ניתנו הצד או ההוראה.

שירותי טלפון, טלגרף ודואר

155. הן הממשלה והן כל פקיד ציבורי לא יהיו חייבים כל חובה להושיט או להמשיך כל שירותי טלפון, טלגרף או דואר בשטח הנתון לשליטה, או אליו; והמנהל הכללי של בתי הדואר רשאי לנתק כל מכשיר טלפון או טלגרף או לנקוט באותם צעדים אחרים שיראה אותם נאותים למניעת השימוש בכל אותם שירותים.

בניסה לשטח הנתון לשליטה ויציאה ממנו

156. בכפוף לאותם יוצאים-מן-הכלל שיותקנו בצד מאת מפקד צבאי, לא ייכנסו או יובאו שום אדם, כלי-רכב, אניה, אווירון, בעל-חיים או דבר לתוך השטח הנתון לשליטה או יצאו או יוצאו מן השטח הנתון לשליטה, אלא מכוח רשות שתוענק על-ידי מפקד צבאי או מטעמו.

הרחקת בני-אדם מן השטח הנתון לשליטה

157. כל שוטר או חבר לחילות הממשלה רשאים להרחיק, לפי צד של מפקד צבאי, כל אדם מן השטח הנתון לשליטה, ולקחתו לכל מקום בישראל שיהיה נקוב בצד.

158. (הושמטה)

סמכויותיהם של החברים לחילות הממשלה

159. בלי לפגוע בכל סמכויות או תפקידים אחרים, רשאי כל חבר לחילות הממשלה, בשטח הנתון לשליטה ובכפוף לכל הוראות שתיתנה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו, להשתמש בכל הסמכויות, או בכל אחד מן התפקידים שבהם רשאים להשתמש או אותן רשאים למלאות, לפי כל חוק, שוטרים שדרגתם נמוכה מזו של רב-טוראי.

הקדמת תאריכי צווים או הוראות

160. כל צו או הוראה לפי החלק הזה זולת צו לפי תקנה 148, מותר לתתם בתוקף למפרע.

עבירה

161. כל אדם המפר כל תקנה בחלק הזה, או כל צו או הוראה שניתנו לפיה יאשם בעבירה על התקנות האלה.

פרסומם והוכחתם של תחומי השטח הנתון לשליטה

162. (1) ממונה על מחוז יעשה אותו פרסום לתחומי השטח הנתון לשליטה, שיראה אותו מעשי או רצוי.

(2) מתעוררת כל שאלה אם איזה מקום הוא בתחומי גבולותיו של השטח הנתון לשליטה, תהיה תעודת-אישור שבה מיומר כי היא חתומה בידי ממונה על מחוז או מטעמו, כי המקום הוא בתחומי אותם גבולות, ראייה מספקת לעובדה ההיא.

